

SLOVENSKI NAROD.

Škafja vsak dan s večer izvečar nedelje in pravnika ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od petorstopne pošte vrste po 14 h, če se oglasila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaflovi ulici št. 3. — Upravnništvo naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

O slovenskem vseučiliškem vprašanju.

Poročilo dr. M. Rostoharja na shodu slovenskega naprednega dijaštva v Pragi.

Ideja slovenskega vseučilišča v Ljubljani se je v duši slovenskega dijaštva živela l. 1848.; med njim grški kralj do današnjega dne. med oboroženo vladno tistega leta hotela preustrojiti višje šole v tem smislu, da bi bila »višja izobrazba« poverjena le vseučiliščem, tedaj je bila ogrožena tudi eksistenca modroslovne fakultete (ali akademije) in kirurške šole v Ljubljani; zato so slušatelji teh dveh zavodov sestavili petico na profesorji zbor, naj bi se tale zavzel za ustanovitev popolnega vseučilišča v Ljubljani.

Ideja slovenskega vseučilišča je stalna, poglavitna točka našega narodno - kulturnega programa. In z vsi upravičenostjo; zakaj ako dobro preudarimo svoj politični položaj; okolnosti, v katerih dandanes Slovenci vegetiramo kot narodna celota; ako dalje premislimo, kaj bi v teh okoliščinah pomenilo lastno vseučilišče v Ljubljani, tedaj bode vsakomur jasno, da ne moremo in ne smemo od tega postulata nikdar odnehati, ako resno hočemo živeti kdaj svoje narodno življenje.

Slovenci smo malozaveden, pretežno agraren narod — in ravno to je slabo za nas v sedanjih razmerah, ko imamo za soseda močen industrijski in trgovski narod. Naše agrarne razmere pa se socialno in materialno tako razlikujejo od onih na Češkem, Poljskem, Angleškem itd., da tvorijo takorekoč neke posebne vrste agrarno vprašanje. Naše kmetije so namreč tako majhne in razmetane na kose, da je naravnost nemogoče jih racionalno z modernimi pripravami obdelovati, kakor se to godi drugod. Zato pa naše kmetije, ako že niso deficitne, vsaj napredovati ne morejo. Kmečki proletarijat, ki je na Slovenskem v zanjih 50 letih tako močno narasel, se mora izseljevati v industrijske kraje, da dobi kruha, katerega mu domovina ne more dati. Ko bi imeli Slovenci domačo industrijo, da bi mogli te delavske sile uporabljati doma in z njimi pomnožiti slovenski kapital, tedaj bi bili lahko gospodarsko neodvisen narod in kot narodna celota bi se bili neizmerno ojačili. Tako pa smo utrpeli z vednim in vednim izseljevanjem delavskih sil nenadomestne narodne izgube.

Te neugodne kulturne in gospodarske razmere naše izrablja nemško-nacionalna politika in nemški kapital s tem, da stavi industrijska podjetja v slovenskih krajih, kar pomeni za Slovence dvojno izgubo. Prvič izrablja nemški kapital naše delavske sile in se jači na našo škodo. Drugič nam jih pa narodno popolnoma absorbira in uniči v nemških šolah in družinah. Nemška podjetja so prinesla na Slovensko nemške agitatorje in nemške šole, ki razjedajo sedaj kakor črvi naš naroden organizem. Trbovlje, Bela peč, Dovje, Jesenice, Sava, Tržič, Škedenj in nešteto veliko drugih krajev na slovenski meji so nam eklatanten dokaz tega! Nemška industrija, nemški kapital — to je »rollende Mark« vsenemštva na Slovenskem. Tega navala Slovence ne prenesemo drugače, kakor če pouspešimo v prvi vrsti višjo in strokovno izobrazbo in se začnemo industrializirati, dase potomindustrije in trgovine gospodarsko ojačimo in osvobodimo. Glavni pogoj za to pa je modernizacija visokošolstva, kakor to vidimo pri češkem narodu.

Da bomo pa svoj narodno-političen položaj še bolje razumeli, je treba, da se ozremo na naše uradništvo. Kdo so tisti, ki interpretirajo in izvršujejo zakone slovenskemu ljudstvu? To so ljudje, ki nimajo srca za ljudstvo, med katerim delujejo, ne razumejo ali nočejo razumeti, niti njegove govornice niti njegovih težej, pač pa imajo smisel za protikulturne težnje vsenemških rovarjev. Nad 600 uradnih mest v slovenskih krajih zasedajo danes nemški birokratje, kjer vodijo s pomočjo vlade nemško - nacionalni režim; skušajo ovirati vsak socialen napredek Slovencev, dočim z največjo vnemo delujejo za uspeh nemških priseljencev. Nemško uradništvo je druga rak-rana v slovenskem socialnem življenju. In temu ni drugače odpomoči, kakor da z ustanovitvijo lastnega vseučilišča pomnožimo akademski naraščaj; le naraščaj, vzniče iz naroda — more imeti smisel za potrebe svojega naroda. To prepričanje je že tako ukoreninjeno, da mi ni treba podrobno o tem govoriti. Ne akademčnega proletarijata, ampak zaželjeno osvobojenje naše od protinacionalnega birokratizma pričakujemo od slovenskega vseučilišča.

In če sem rekel, da smo v političnem in gospodarskem oziru podložniki nemškega gospodstva, tedaj velja to skoraj ravno tako v duševnem oziru. Kakšno je naše duševno živ-

ljenje? Vsa naša inteligenca — z nekaj malimi izjemami — je vzgojena na nemških univerzah. Svoje znanje in življenske nazore crpa iz nemške literature. Vsled trajnega vpliva nemške vzgoje je izgubila svojo narodno individualnost. Ona misli nemško tudi takrat, če se izraža slovensko. Duh njen je nemški, samo besede so slovenske. Vsled tega pa tudi naš jezik vedno bolj izgublja svojo individualnost. Le primerjajte kako slovensko razpravico z leploslovnim v narodnem duhu pisanim spisom, na primer s Trdinovimi spisi — pa bodele uvideli prepad med jezikom inteligenice in pristnim narodnim jezikom. In ko bi zdaj začeli analizirati naša življenska naziranja, tedaj bi našli prav malo svoje, samoraznega, večidelj nazorov nam je vcepila nemška vzgoja polagoma tako, da se tega niti ne zavedamo več in jih smatramo za svoje. Menim, da ne rečem preveč, ako trdim, da Slovenci danes nimamo svoje kulturne individualnosti, kar se je pri neki priliki prav odkritosrečno in umestno poudarjalo. Taki smo; spoznavamo se in ne sanjamo o narodni kulturi prej, predno se dobro ne zavedamo, da nam je treba prej lastnega kulturnega ognjišča — to je slovenskega vseučilišča, če hočemo sploh kdaj ustvariti individualno narodno kulturo.

Končno smemo pričakovati od slovenskega vseučilišča saniranje žalostnih socialnih razmer, v katerih živi danes slovensko dijaštvo. Daleč od svoje domovine, sredi svojih narodnih sovražnikov mora študirati reven slovenski dijak. Skrb za vsakdanji kruh ubija njegovo mlado dušo, kiče po vsem lepe in vzvišenem. Kdo mu je podpornik v bedi, kdo tolažnik v težkih časih? — Vera v samega sebe — in ljubezen do svojega naroda. Naj nas ponižujejo naši narodni sovražniki kolikor hočejo, vendar en biser ima narod slovenski, kakršnega sami nimajo — to je njegova idealna, duševno bogata mladina, ki je vredna lepše usode.

Krepkejši bi vam ne mogel slikati njene bridke usode, kakor je to storil Josip Stritar:

Po svetu ti pošiljaš svoje sine Sloven, iz učenosti vira pit; Najboljše svoje sine, cvet mladine, da bodo kdaj deželi v čast in prid: Na Dunaj ali v Gradec? to se vpraša to je nesreča, to sramota naša!

Sirota! Žar prijaznega pogleda ne sije tam iz tujih mu oči: Domača ne pozdravlja ga beseda,

Slovenski sam naj tiho govori: Po tujih hišah služi, da se hrani, Kjer se oblastno gleda ga postrani!

Ni dvoma, da bi bilo moderno vseučilišče neizmerne pomena za Slovence. Vseučilišča so dala narodom lastno kulturo, dala so jim zavedno inteligenco, ki je in ostane činiteljica ter nositeljica kulture; dala so jim potom izobrazbe tudi gospodarsko in politično moč. Slovenci nimamo niti razvite narodne kulture, niti dovolj inteligenice, niti gospodarske, ne politične moči. To pa v prvi vrsti zato, ker nimamo lastnega kulturnega ognjišča — slovenskega vseučilišča.

Ustanovitev slovenskega vseučilišča zahtevamo ne samo iz narodno-eksistenčnih interesov, ampak s tem terjamo Slovenci svoje historično pravo, terjamo zgolj to, kar smo že imeli, pa so nam vzeli. Imeli smo namreč lastno vseučilišče v Ljubljani. Postanek univerze v Ljubljani datira iz leta 1596. Tega leta so namreč jezuitje ustanovili v Ljubljani visoko šolo »kolegij« imenovano, kakor so bili že prej ustanovili v Gradcu enak kolegij, kateri je bil leta 1585. povzdignjen v dostojanstvo univerze. Poudarjam, da je bil ljubljanski kolegij popolnoma enako urejen kakor graški kolegij oziroma univerza. Oba kolegija sta imela samo bogoslovno in modroslovno fakulteto, kakor sploh vsi jezuitski kolegiji, ker so bili jezuitje nasprotniki pravoslovnih predavanj. Na graški univerzi se je aktivirala juridična fakulteta šele l. 1779. Torej 200 let pozneje. Da je imel ljubljanski »kolegij« defakto značaj univerze, to nam dokazuje dejstvo, da je imel pravico podeljevati akademična dostojanstva: bakalavreat, magistrat in doktorat, kakor nam spričuje rokopis ljubljanskega profesorja Franca Wildeja in pa doktorska disertacija, katero je napisal barod Sigfrid Gussitsch leta 1728. in katera je shranjena v knjižnici na smledniškem gradu. V knezoškofjski knjižnici ljubljanski pa hranijo Dolničarjev rokopis, v katerem smatra ljubljanski kolegij za visoko šolo, jo nazivlje »akademija« in jo stavlja v isto vrsto z vseučiliščem v Gradcu in Pragi. Značaj univerze je imel ljubljanski »kolegij« po buli »Exponi nobis« z dne 19. avgusta leta 1591., katera podeljuje jezuitskemu redu pravico, da smejo njegovi »kolegiji« podeljevati akademična dostojanstva. To pravico je leta 1578. papež Gregor XIII. z bulo »Quanta in vinea« razširil v tem smislu, da je

dovolil prefektom »studiorum« podeljevati akademična dostojanstva.

Ljubljanski kolegij je imel leta 1773. tele stolice: 1. za logiko in metafiziko; 2. za moralno teologijo; 3. za cerkveno pravo; 4. za mehaniko (Grubar); 5. za občno in specialno fiziko ter (moralno filozofijo) etiko; 6. za matematiko in zgodovino; 7. za poljedelstvo (agraria ars). Ko pa je bil leta 1773. jezuitski red razpuščen, je postal ljubljanski kolegij državni zavod »Lyceum« imenovan, v ostalem pa je ostal kolegij nespremenjen. Toda ljubljanski visoki šoli je vlada kmalu naredila konec na ta način, da je bogoslovno fakulteto premestila v Inostate leta 1784., modroslovno pa je razpustila, ker so bili profesorji baje preveč svobodomiselni.

Tri leta potem, to je leta 1787. so deželni stanovni kranjski prosili v obširni, zanimivi peticiji na cesarja Jožefa II. za zopetno ustanovitev modroslovne fakultete v Ljubljani. In res, prošnja je bila uslišana: leta 1788. je otvorila vlada modroslovno šolo v Ljubljani, ki je obstajala — dokler je niso Francozi leta 1810. preosnovali v popolno moderno vseučilišče, kakršnih niti danes ni najti v Avstriji. Ker se je pokazalo, da je bilo vseučilišče za tedanje razmere osnovano na preveč obširni podlagi, zato je je general Bertrand preosnoval leta 1811. v vseučilišče s štirimi fakultetami: z bogoslovno, pravoslovno, modroslovno in medicinsko fakulteto. Na tem vseučilišču se je razvil prav živahno duševno življenje, toda le kratka doba mu je bila usojena. Ko so se morali Francozi umakniti iz bele Ljubljane, zaprlo se je tudi svetišče kulture za Slovence.

Dvakrat že smo torej imeli Slovenci svoje vseučilišče in to v dobah, ko še nismo imeli pravega narodnega življenja, ko je bila naša književnost še v povojih. Takrat smo bili zreli za vseučilišče, danes pa, ko imamo za seboj petdesetleten, mogočen naroden razvoj, naj bi ne bili zreli! To protislovje nam je mogoče razlagati le tako, da so nas sodili takrat možje, ki so imeli čut za pravičnost in smisel za kulturne napredek, danes pa nas sodijo ljudje brez moralne kvalitete, ljudje, kateri prodajo za en ministrski sedež svobodo vseučilišča.

Ti, ki negirajo najprimitivnejše pogoje našega narodnega življenja, so najmanj kompetentni soditi slovenski narod, ki je skozi 300 let branil s svojo krvjo evropsko kulturo pred Turki. Smo li zreli za vseučili-

LISTEK.

Očakarjev Janez.

(Ulomek)

V majhni dolini sredi med belimi gorami stoji lesene bajte skrite vasice, ki ji je lepo in blagolajno ime Telebanovo.

Nerodna in slaba pot vodi v to tiho zahribje. Leta in leta ni bilo onduhake nobenega tujca, ne hribolazca, ne kolesarja. Pa tudi Telebanovci ne odhajajo radi z doma. Vsako leto parkrat ženo svojo govedino na sejem v oddaljeni trg ali pravzaprav tržišče. V tem tržišču si nakupavajo vsake kvatre vse potrebno, česar jim ne moreta dati njiva in gozd.

O življenju in napredku modernega sveta nimajo nepokvarjeni hribovci kajpada prav nobenega pojma. Prav tako životarijo kakor njih deda in pradedi. Mirno in marno kmetujejo v svojem gorskem zakotju. Dočela nič jim ni do novodobnih pridobitev; z vzorno vzajemnostjo se podpirajo v prastari nepokvarjeni zabiti in pazijo strogo, da se ne bi kdo izmed njih nalezal naprednih kvantiz in sumnih novotarij.

Le enkrat je v to srednjeveško temo posvetil nevaren žarek modernega solnca!

Kobacajeva Jera je brzela soparnega jutra od bajte do bajte in povsodi že v veži ali pod kapom strela nevarno novico: »Očakarjev Janez hoče — v Ljubljano!«

Iz vseh koč so lezli in skakali stari in mladi Telebanovci, moški in ženske, in jo ubrali za Kobacajevo Jero, ki je vodila vse krdele pod lipo na sredi vasi. Tam je uprla babnica roke ob suhe boke in oznanjala z neznansko visokim glasom: »Poslušajte, ljudje božji! Tiho, otroci! Očakarjev Janez sili v Ljubljano, tja, koder vera peša!«

»Pohujša se v Ljubljani in potem pohujša tudi nas!« je cvilila Čenčanova Mica še višje. »O vsi svetniki, pomagajte nam!«

Žene so ječale, moški so se pridušali, otroci pa so se breali in suvali brezskrbno, kakor ne bi pretela Telebanovemu časna in večna poguba.

»Odkar stoji svet, ni bilo še nikoli nobenega Telebanovca v Ljubljani,« je kričala Kobacajeva Jera.

»Nikoli ne,« so vpile razburjene babuze, zlasti pa Čenčanova Mica.

»Noben Telebanovec se ni spozabil tako grdo da bi zagazil v to nevarno mesto,« je izvajala zgovorna Jera Kobacajeva. »Previdno smo se držali rodnega kraja in živeli po svoji pameti pošteno in zadovoljno. In

nikoli nam ni zmanjkalo ne fižola, ne krompirja v oblicah.«

»Jera ima prav!« jo je pohvalil Čenčanov Miha, ki ji je bil dolžan mernik pšenice. »Jera govori dobro in modro. Jero poslušajmo!«

Pohvaljena Jera se je ponosno obliznila in nadaljevala: »Zdaj pa je zmotil enega izmed nas hudobni duh! In prevzel ga je napuh! Očakarjev Janez tišči v Ljubljano. I kaj bi neki tiščal tjakaj, ko lahko ostane doma, in ima vsega dosti, fižola in krompirja! Ves pohujšan se vrne garjeva ovca med nas in okuži vso dolino Telebanovsko.«

»Tale Jera pa res dobro govori,« se je oglasil nanovo Čenčanov Miha. »Presneto jo zna lepo zarobiti, primarha!«

Pa tudi drugi so bili zadovoljni z govornico in so ji orglali hvalo na glas.

»Zdaj pa jaz takole pravim,« je povzela jezična Jera. »Otroci, nehajate se vendar vsaj za pol urice suvati in pojeti, saj je še dolg dan. Očakarjev Janez pa ne sme v Ljubljano!«

»Ne sme, ne!« so vpili razdraženi Telebanovci. »Kamenajmo ga! Tako bo vsaj mir!«

»Ne, kamenali ga ne bomo!« je odvrnila Jera Kobacajeva. »Potem bi bili zaprti. Za to so postave. Ampak veste kaj? Pretepimo ga in pa

skrijmo mu škornje. Tepen in bos menda vendar ne bo hodil v mesto!«

»Saj je res, Jera ima prav in še prav imenitno jo reže!« je dejal Čenčanov Miha in se praskal za ušesom, dasi ga tam ni nič srbelo. »Kar nadenj!«

Janezova bajta je bila zaprta in o njenem prebivalcu ni bilo ne tiru ne sledu.

»Oježeš!« je zaupila Kobacajeva Jera. »Jo je že popihal! Zdaj pa imamo! V škornjih jo je pobrisal naravnost v Ljubljano! Ali, kadar se vrne! To ga bomo!«

»Dobro si govorila, Jera, ves čas!« je rekel Čenčanov Miha po kratkem, toda mučnem premišljevanju. »Tisti mernik pšenice ti pa vrnem še drugi teden.«

Pet dni pozneje je okopavala Kobacajeva Jera krompir na njivi. Trudna se je malo vzravnila in pogledala po poti, gubeči se med strmogore. Naenkrat so se ji razširile oči in letela je v vas.

»Janez gre!« je kričala medpota. »Skupaj, ljudje božji! Garjeva ovca gre in škornje nese v rokah!«

Ko se je prigugal Očakarjev Janez v vas, so bili Telebanovci že vsi skupaj in ga rinili pod lipo na za tožno klop.

»Očakarjev, grdo je to, da si nam ušel,« ga je nagovorila Kobacajeva Jera s srditim obrazom. »Zdaj

se pa zagovarjaj in povej, kaj si uganjal v Ljubljani!«

»Oh, v Ljubljani je vse polno samih čudežev,« je odgovoril Janez in si brisal potno čelo z rokavom. »Ljubljancani so čudni ljudje. Ne bodite zatorej preveč sitni, če vam povem kaj takega, kar se vam ne bo zdelo verjetno.«

»Le govori!« mu je velela Kobacajeva.

»Precej prvo uro sem videl v Ljubljani voz, ki je vozil brez konj in volov ali brez druge priprege kar sam po cesti.«

»Lažeš!« so vpili vaščani. »Ti, to te bomo!«

»Prav nič se ne lažem! Voz je vozil kar sam. Mož na njem je le malo pozvonil, in odfrčal je, kakor zlodej. Tako debelo sem zijal kakor zdajle vi, in tri muhe so se mi ujele v usta, mislim, da sem jih prav štel. Precej potem me je poklical mlad mož k sebi v štacuno. Povedal sem mu, da sem Očakarjev Janez s Telebanovega. Čudite se, mi je dejal, da drži voz kar sam po ulicah. Pa to še ni nič takega! Poglejte tole! Na to omarico in te rene se lahko pogovarjam z drugim, ki je na drugem koncu Ljubljane ali celo v Trstu in še dalje. No, nisem mu verjel. Pa je pozvonil, se pogovarjal z omarico in dal tudi meni reno na ušesa. In čisto patanko sem slišal, kako me neznan

še ali ne, o tem vprašanju lahko pustimo naše nemške nacionalce mirno dalje filozofirati, potrebnejše je za nas, da dobro premislimo taktiko svojega nadaljnjega boja, da si izberemo pravo pot do ustanovitve slovenskega vseučilišča.

V tem oziru pa menim, da bi bilo priporočljivo postopati po sledečem načrtu:

Delovati nam je na to, da se slovenski docenti habilitujejo na enem vseučilišču, in sicer je zato najugodnejše vseučilišče v Pragi. Slovenski docenti naj bi predavali v slovenskem jeziku, ker le tako bi se mogel uspešno spopolnjevati znanstveni jezik slovenski. Le koncentracija slovenskih docentov na enem vseučilišču bi omogočila slovenska predavanja. Z njo je potrebna koncentracija slovenskega dijaštva, ker le tedaj, če bo dovolj osredotočenega slovenskega dijaštva na enem vseučilišču, bodo moglo slovenska predavanja. Izreco poudarjam, da bi bile vse te naredbe le provizoričnega značaja, tako da bi ostali čiški značaj praške univerze s temi pripravi za slovensko vseučilišče nedotaknjen.

Za priprave za slovensko vseučilišče na češki univerzi pa vidim neki analogon v vladnih pripravah za italijansko pravno fakulteto na inoškovi univerzi. Citiram vam (v naslednjem) dotični dve ministrski naredbi v ekserptu. Ministrski odlok z dne 25. februarja leta 1864. glede aktiviranja italijanskih predavaj na inoškovi vseučilišču se glasi: Seine k. u. k. apost. Majestät haben mit allerhöchsten Entschliessung von 19. v. M. allergnädigst geruht, den von dem Landtage von Tirol (in der Sitzung) zum Beschluss erhobenen Antrag, dass an der Innsbrucker Universität in der juristischen u. der zu errichtenden medizinischen Fakultät im ersten u. zweiten Jahrgange die schwierigen Gegenstände, nicht nur in der deutschen, sondern auch in der italienischen Sprache vorgetragen werden, in der Art zu genehmigen, dass an der Rechts- und Staatswissenschaftlichen Fakultät vom Studienj. 1864./65. an die schwierigen Lehrfächer der ersten zwei Jahrgänge auch in der italienischen Sprache vorgetragen werden dürfen. Bestimmung der genaueren Modalitäten dieser Vorträge u. ihre Aktivierung bleibt dem Staatsministerium überlassen.

Odlok naučnega ministrstva z dne 8. marca leta 1902. v zadevi reguliranja izpraševanja na pravniški fakulteti pa se glasi: Indem ich in dieser Richtung Verfügungen provisorischen Charakters treffe, kann ich nicht umhin ausdrücklich zu betonen, dass die Regelung des Prüfungswesens und die Kompletierung des italienischen Lehrkörpers, bezw. die Habilitierung italienischer Privatdozenten... Massnahmen sind, welche in letzter Linie gemeinsam auf die Wahrung des deutschen Charakters der Universität einerseits u. die selbständige Ausgestaltung des italienischen Hochschulunterrichtes andererseits gerichtet sind.

An diesem Standpunkte festhaltend, wurden einige Bestimmungen der geltenden Rigorosenordnung für Rechts- und Staatswissenschaftliche Fakultät in Innsbruck im Sinne einer nationalen Trennung der Prüfungskommissionen abgeändert. Es soll nunmehr ein deutscher Studierender nur von einem Professor mit deutscher Vortragssprache und ein italienischer Studierender nur von einem Professor mit italienischer Vortrags-

sprache b. d. Rigorosen geprüft bezw. promoviert werden, wobei jedoch vorübergehend dieses volle Reciprocitätsverhältnis insofern und insoweit eine Einschränkung erleidet, als für die Vertretung eines Prüfungsfaches durch eine italienische Lehrkraft noch nicht vorgesorgt ist. Tako se torej glasita dotični ministrski naredbi. Hotel sem tako pokazati, da je pot, katero sem prej naznačil kot najpripravnejšo za doseg slovenskega vseučilišča, ne le mogoča, ampak morda celo realna in zato tudi priporočljiva. Moremo se sklicevati na precedenčni slučaj. Menim končno, da je mogoče na češki univerzi v Pragi mnogo lažje ustvariti nekaj provizorij slovenskega vseučilišča, kakor je bilo to mogoče v Inomostu storiti leta 1902.

Tako mislim o vprašanju slovenskega vseučilišča; da bi bilo kmalu enkrat rešeno brez narodnih žrtev!

Glasovi iz Idrije.

Javen shod, ki ga je na pretekli četrtki sklical deželni poslanec gosp. E. Gangl v pivarni pri »Črnem orlu«, je jasno manifestiral, da napredna Idrija ni zadovoljna s kravjo kupčijo, ki sta jo ravno kar po mesečarjenju sklenili slovenski stranki v deželnem zboru kranjskem. Shod je bil mnogoštevilno obiskan. Dvorana je bila do konca nabito polna. Dokaz zavednosti udeležencev, da so vkljub naravnost neznosni vročini vztrajali na mestu. — Kot prvi je referiral poslanec Gangl. Težko stališče je imel. Videlo se mu je, kako ga boli srce, da ne more o celi stranki, ki jej pripada, tako poročati kakor o samem sebi: ostal sem zvest svojim obljubam in svojim načelom. Zato je pa valil glavno krivdo na vladno, ki je pa tudi po njegovem mnenju odvisna od vladajočih strank. Kakršne stranke, taka vlada. Ne bomo navalili celega, skoro enournega govora, ker so stvari, o katerih je poročal, še vsem v živem spominu. Končujemo tudi mi njegov govor z apalom: med ljudstvo, zrevolucionirajmo ga, da si bode samo priborilo splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico, ako tega ne morejo storiti poslanci! Živahno odobravanje je sledilo tem besedam v dokaz, da zborovalci odobrujejo postopanje svojega poslanca. Nato je govoril za socialne demokrate g. A. Kristan. Ta je seveda vso krivdo rad priredil reformi naložil slovenskim strankam. Napravil je paralelo med kranjskim in tržaško volilno reformo. Če se je vlada vdala v Trstu, zakaj bi se ne v Ljubljani. Narisal je klerikalce kot pretekane nasilnike, narodno-napredno stranko kot ležečo na smrtni postelji. Končno je napovedal nov boj socialne demokracije proti klerikalizmu. — Nato je podal g. Tavzes v imenu svojih somišljenikov in v imenu političnega društva »Jednakopravnost« sledečo izjavo: »Odobruje odločen nastop deželnega poslanca gospoda E. Gangla v zadnjem deželnozbornem zasedanju za preustrojitev deželnozbornega volilnega reda v smislu splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice, obžaluje politično društvo »Jednakopravnost«, da glas idrijskega poslanca ni našel odmeva v stranki, ter izjavlja, da ostaja slej kot prej zvesto programni točki narodno-napredne stranke, ki zahteva uvedbo splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice v vse zakonodajne zastope. Obenem izreka politično društvo »Jednakopravnost« nado, da bode boj za splošno, enako, di-

rektno in tajno volilno pravico, ki se bode po sprejetju sedanje volilne reforme šele prav razveljavil, združil vse narodno-napredno in demokratično misleče deželane vse dotlej, da pride do popolne veljave temeljni državni zakon, ki pravi, da smo si pred zakonom enaki vsi državljani.« — Končno je še bila sprejeta resolucija (A. Kristan) izražajoča zaupanje poslancu E. Ganglu in mereča nato, naj bi gospod poslanec izvajal konsekvence iz postopanja stranke v tem vprašanju. Seveda je ta pristavek brezpomemben, ker v tem pač ni merodajen shod, kjer imajo večino socialni demokrati.

V život hoče zlestiti »Slovenec« g. nadoskrbniku Pencu, ker si je pridobil »nevenljivih« zaslug za veselico na Zemlji, ki se je vršila na dan sv. Ahacija v proslavo rudnikove 400letnice. Dekoracije so bile morda res lepe, tudi umetelni ognji so bili za oči gotovo nekaj izvanrednega, ali od take proslave nima delavstvo prav ničesar. Zato pa je bilo delavstvo pasivno pri tej proslavi; radovednost, ne pa srce, je prignala mnogobrojno občinstvo na Zemljo. Ves trud g. Pencu in vsi tisočaki, ki so se potrosili za razsvetljavo in dekoracijo, vse je bilo zaman: idrijsko delavstvo niti za moment ni moglo izgubiti občutka, da slavi gospoda 400letnico izkoriščanja in izsesovanja tistih nesrečnikov, ki jih je usoda postavila v to mesto. Pravega, odkritosrčnega veselja ni bilo na tej »veselici«. Šerbelci se ne ogrevajo srea.

Blizajo se blaženi časi pri slav. rudniški direkciji, če jo bode še dolgo vodil gospod oskrbnik Penco. Njegova iskrena želja, da bi spravil k paradi na dan sv. Ahacija rudarje, se mu ni izpolnila, četudi je poskušal sodruga Filipič vneti za to stvar in mu je ukazal raznašati dotični okle na rudarje; češ, če bodo rudarji videli, da Filipič, ki je član odbora rudarske zadruge, raznaša ta okle, se bodo koj vsedli na limanice, misleč, da je zadruga sklenila udeležbo pri paradi. Pa ni bilo kruha iz te moke. Parade so se udeležili samo tisti, ki se še dajo komandirati; delavstvo se je popolnoma absentiralo. To je g. Pencu skrajno razljutilo. Opazil je, da je tudi nekaj paznikov manjkalo pri paradi; nad temi hoče zdaj izliti svoj žolč. Vsi oddelni predstojniki so dobili ukaz, da morajo strogo poizvedovati, kateri paznik se ni udeležil parade in zakaj ni tega storil. O uspehih poizvedovanj morajo poročati direkciji. Radovedni smo, kaj se bode zgodilo z republikorži. Za danes samo opozarjamo slavno rudniško direkcijo na § 14. temeljnega državnega zakona z dne 21. decembra 1867, št. 142 državnega zakona, ki pravi, da se nihče ne more siliti h kakemu cerkvenemu opravilu ali k udeležbi kake cerkvene slavnosti. Sploh je pa dolžnost strokovnega pazniškega društva, da se potegne za državljanske pravice svojih članov. Sicer so pa bili pazniki do letos vedno vabljeni k paradi, letos pa ne, kakor bi bilo samo ob sebi umevno, da mora pazništvo g. Pencu delati štafažo!

Državni zbor.

Dunaj, 3. junija. V začetku seje je poslanec Marekhl vložil nujni predlog za državno pomoč nekaterim spodnještajerskim krajem, ki so vsled suše posebno hudo trpeli. Potem se je nadaljevala in dognala razprava o zadnjem maloruskem nujnem predlogu, naka je začela zbornica razpravljati o nujnem predlogu

socialnih demokratov glede zavarovanja delavcev za starost in onemoglost. Nujnost je utemeljeval poslanec Eldersch, ki je kritikoval razmere pri zavarovanju za starost in nezgode. Finančne razmere teh zavarovalnic so zaostale daleč za pričakovanjem. Zdravniki vsled tega niso zadostno honorirani, zato pa tudi imajo vedno pred očmi le svoje gospodarske interese. Temu bi se odpovedalo, ako bi država omejila svoje oderuštvo pri medicamentih. V ta namen bi se naj lekarne podržavile. — Poslanec Axmann je izjavil, da bo njegova stranka sicer glasovala za nujnost, vendar stoji na stališču, da se mora uvesti splošno zavarovanje, ker imajo vsi poklici pravico, da si zavarujejo starost. — Posl. Černy je zahteval ustanovitve državne zavarovalnice in posebnega senata za zavarovalne zadeve pri upravnem sodišču.

Iz davčnega odseka.

Dunaj, 3. junija. Davčni odsek je razpravljal danes o nujnem predlogu proti podražanju živin in o predlogu poslance Glabinskega, naj bi se odpravila užitina in klavnina od mesa. Finančni minister vitez Korytowski je govoril iz finančnih vzrokov proti predlogu. Minister je pri tej priliki zopet obljubil, da predloži kmalu zakonski načrt glede znižanja davkov od poslopij. Tudi o osebni dohodarini bo minister kmalu obširno govoril. Statistika dokazuje, da so v Avstriji direktni davki v primeri z drugimi državami izredno visoki.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 3. junija. Vkljub skraj celodnevni konferenci se ni posrečilo pregovoriti nemške poslance iz Češke, da bi umaknili svoje obstrukcijske nujne predloge. Posebno trdovratno so nemški radikali, ki hočejo izkoristiti sedanjost zadrega vlade ter doseči svoje zastopstvo v ministrstvu, in sicer kandidirajo v ministrstvo poslance Pachera. Slova v nemškem taborju poka na vseh konceh, in krščanski socialisti izkoriščajo priložnost, da izpodkopavajo tla ministru dr. Marchetu. Iz dunajskega občinskega sveta se raznaša vest, da je naučna uprava dva dni pred glasovanjem o proračunu po ovinkih podelila Komenskega češki šoli na Dunaju pravico javnosti. Ta vest je krščanskim socialistom dobrodošlo agitacijsko orožje proti Marchetu, a tudi ostale nemške stranke že omahujejo.

Kaj je resnica glede češke šole na Dunaju

Dunaj, 3. junija. V dunajskem občinskem svetu je večeraj grmelo o narodnem izdajstvu naučnega ministra, češ, da je po ovinkih prikrbel Komenskega češki šoli na Dunaju pravico javnosti. Na celi stvari je le toliko resnice, da je minister sporazumno z nižjeavstrijskim deželnim šolskim svetom odredil, da se v bodoče ne bo treba češkim otrokom imenovane privatne šole voziti v Breclav na Moravsko k izpitom, temuč bodeta prišla dva češka učitelja od tam na Dunaj otroke izpraševati.

Hrvaško-madžarska poravnava?

Zagreb, 3. junija. Poslanec Zagorac poroča o pogajanjih, ki so se vršila zadnje čase za poravnavo konflikta med Hrvaško in Ogrsko. Kompromisna pogajanja je sprožila

neodvisna stranka. Dogovorilo se je sledeče: Sedanja hrvaško vlado nadomesti nova, začasna vlada. Novi ban mora izjaviti v hrvaškem saboru, da je temu odgovoren ter ni eksponent ogrske vlade. Tudi mora izjaviti, da jezikovno vprašanje ne spada pred regnikolarno deputacijo, ker je že itak rešeno v hrvaško-ogrski nagodbi. Hrvaški poslanci so izročili ogrskim tovarišem spomenico, v kateri prosijo, naj se odpravijo nekatere najhujše krivice, ki jih mora prenašati Hrvaška. Za Hrvaško se mora ustanoviti nov volilni zakon, potem šele se razpišejo nove volitve ter se sestane regnikolarna deputacija. Tozadavna pogajanja se bodo nadaljevala v jeseni.

Budimpešta, 3. junija. »Budapesti Hirlap« piše danes o razkritju posl. Zagorca ter zatrjuje, da je izvedel iz vladnih krogov, da so bili imenovani razgovori med hrvaškimi in madžarskimi politikami brez oficialnega značaja. Dotični madžarski poslanci so se iz lastne inicijative brez vsakega pooblaščenja s strani vladnih krogov začeli pogajati s hrvaškimi politikami glede sprave. Ogrska vlada pa se ne bo za hrabro bana Raucha z nikomur pogajala. Ako se gospodje poslanci skušajo medsebojno sporazumeti, ne nastane iz tega za vlado nikak obveznost. Ako se pojavijo sprejemljivi mirovni načrti, bo vlada pač poprej premislila, ali se naj spuša v pogajanja, in ako se tudi odloči za to, ne bo se nikoli jala brez pritrdila in po-bana.

Madžarska vlada proti narodnostim.

Budimpešta, 3. junija. Dočim se je ravnokar poročalo, da se je višjim političnim uradnikom naročilo pritičeti se v treh letih nemadžarskih jezikov dotičnega okraja in da se v učiteljska uvede obvezni pouk tudi nemadžarskih jezikov, na pr. v Siget Marmorošu ruščina, začele so politične uprave preganjati nemadžarske učitelje. Upravni odbor velike županije v Biharju je uvedel disciplinarno preiskavo proti 55 grško-katoliškim in grško-pravoslavnim učiteljem, češ, da vzgajajo otroke v protimadžarskem duhu, da jih ščuvajo proti Ogrski.

Avstro-ogrsko balkanska politika.

Petrograd, 3. junija. »Novoje Vremja« poroča soglasno z londonskimi vestmi, da si Avstro-Ogrska prizadeva doseči v vilajetih Kosovo in Solun take privilegije, ki bi bili enaki stališču, ki ga je zavzemala Rusija v Mandžuriji pred japonsko vojsko. Imenovani ruski časopisi se pri tem sklicujejo na veleoficijsko nemška in angleška glasila, ki so prinesla brzogovaje iz Carigrada, da si dunajska vlada na vse načine prizadeva, da bi si pridobila pri turški vladi posebne privilegije glede Kosova in Soluna. »Novoje Vremja« piše k temu: »Te vesti, ki se medsebojno potrjujejo, nas navdajajo z zaupanjem. Kmalu po glasnem govoru, ki ga je imel minister baron Aehrenthal dne 15. februarja, smo opozarjali na poskuse Avstro-Ogrske, da si zagotovi v Macedoniji privilegirano stališče. Takrat je avstro-ogrsko poslanstvo v Petrogradu to vest demantiralo. Sedaj pa nastopajo dejstva, ki dotična »zanikanja« brezdvomno — zanikajo. Nimamo vzro-

(Dalje v prilogi.)

prijatelj zmerja: Očakarjev Janez, ti si velikanski ose! Potem je pritisnil mladi mož na cvek in začele so goreti luči!

»O ti grdi lažnivec!« je vpila Kobacajeva Jera in drugi za njo.

»In še to mi je povedal, da je ta luč napeljana naravnost iz pekla, koder je razsvetljava hudo poceni.«

»Ali ste ga slišali, prijatelji in prijateljice!« je vikala Jera Kobacajeva. »Kaj bi se poslušali take kvante! Dajmo mu jih petnajst po napeh tih hlačah, pa bo mir! Kaj nas bo imel tako nemarno za norca!«

»Lepo govoril Jera vsak dan!« je poudarjal Čenčanov Miha. »Dobro jo zna zabeliti, to moram reči, četudi sem ji že vrnil tisti mernik pšenice. Janeza pa ne našekajmo!«

Položili so grešnika na klop in Kobacajev Šimen je začel šteti in udrihati s krepkim poudarkom. Prav je štel do devet, nato je pa rekel kar enajst.

»Stojte!« je zaupil Očakarjev Janez. »To ni nič. Šimen se je ušel. Oha! Goljufati se pa ne dam, saj nisem neumen! Začnimo od konca! Štel bom pa sam, da me spet ne opeharite!«

Vsi so bili zadovoljni s tem modrim predlogom. In potem kakor jih je prejel Očakarjev Janez petindvajset namesto petnajst.

Pa saj srce ni bilo tisto, kar ga je bolelo. Rado Murnik.

Varstvo otrok.

Iz zapisnika društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija.

(Spisal okrajni sodnik Henrik Sturm.)

(Konec.)

Izmed mnogo slučajev, ki jasno kažejo budo osirotelih rudarskih otrok, omenim v naslednjem le dva.

Provizija rudarske vdove znaša mesečno 6 K 40 vin. v gotovini, 17,5 litra pšenice, 35,5 l rži, 10 l koruze in letno 4 m³ drv. Vdova pa mora skrbeti za tri otroke v starosti od 6, 9 in 13 let. Najmlajši teh otrok, 6leten deček, je zaostal v rasti in je od svojega rojstva bolan na neozdravljivi bolezni, na kostni tuberkulozi. Na njegovem telesu so vedno odprta mesta, iz katerih teče gnoj, in tako se prikazujejo kostni deli, ki se ločijo vsled grozne bolezni od mesa. Premikati se ne more, hoditi sploh ne zna, zato mora ležati. In tako leži poleti in pozimi na peči ali ob nji. Tu je tudi edini prostorček zanj, kajti v mali sobici, v kateri se nahajata dve postelji in dve ponočnim omarami podobni mizi, pri katerih pleteta mati in 13letna hči čipke, ni drugega prostora za reveža. Družina se hrani z žitnim kraham in s »podmetnicami«, ki ni drugega nego koruza,

kuhana v vodi sami. Druga dva otroka obiskujeta ljudsko šolo, toda 13letna deklica mora tudi pri pletenju čipk pridno pomagati svoji materi, zlasti odkar se ji je vsled dobljene poškodbe moral odstraniti potom operacije srednji prst na desni roki.

Drugi ravno tako žalosten slučaj je ta:

V letu 1901. se je stavila žena nekega rudarja vsled blaznosti pod skrbstvo. Kakor so pokazala poprejšnja poizvedovanja, ni bila bolezen podedovana, pač pa se je vdajal mož umobolne žene preveč pijači. Po smrti moževi se je izvedelo, da je bilo vzrok ženin blaznosti pomanjkanje in skrb za vsakdanji kruh, kar vse je bil zakrivil mož s svojim pijančevanjem. V letu 1903. je mož umrl, zapustil s pomilovanja vredno vdovo še 5 otrok, kojih štirje v starosti 7, 9, 10 in 12 let obiskujejo šolo, 15letna hčerka pa si služi kruh kot služkinja. Bolezen žene se je sicer toliko izboljšala, da more opravljati hišna dela ter skrbeti za svoje otroke, vendar pa se je bati, da jo vnovič napade bolezen, kajti vdova se nahaja v najhujši bedi. Zaradi tega se je naročilo varuhu, oziroma skrbniku in dotični sirotinski materi, da naj skrbnejše nadzorujejo družino. Vdova dobiva od rudniškega ravnanstva provizijo v istem znesku, kakor v prvem slučaju omenjena vdova. Da pomnoži tedaj svoj mali dohodek,

mora priti po tujih hišah. Cela družina, ki se živi večinoma le od »podmetnice«, stanuje zgnetena v eni sami sobi, v kateri se nahaja le ena postelja, ena miza in nekaj stolov.

Da olajša trpljenje omenjenih družin, jim daje naše društvo mesečne podpore. Otroku, ki leži bolan na neozdravljivi bolezni, bi se pač znatno pomagalo, če bi se spravi v kak zavod za take bolnike; ali kje naj najdemo tak zavod. Bolnišnice, ki so na razpolago, služijo drugim namenom, nečejo sprejeti neozdravljivo bolnih. — Zato pozdravlja društvo z veseljem vest, da je sklenila »Kranjska hranilnica«, ustanoviti povodom cesarjeve 60letnice zavod za neozdravljivo bolne in da je že kupila za to zgradbo potrebni svet. Upajmo, da se v tem zavodu ustanovi poseben oddelek za neozdravljivo bolne otroke; bolnikov v njem ne bo manjkalo, saj jih bo Idrija sama pošiljala v precejšnjem številu.

Med varovanje našega društva spadajo tudi nezakonski otroci, ki se nahajajo v celém sodnem okraju in potrebujejo ravno tako nadzorovanih kakor osiroteli rudarski otroci. Skoro vsi nezakonski otroci se rode v nepremožnih slojih. Mati je čipkarka, ali dekla, oče navadno delavec. Noben izmed obeh pa ne skrbi za otroka. Mati stori sicer, kolikor

more, a v času, ko mora negovati novorojenca, ne more opravljati poprejšnjega dela in zato ne zasluži toliko, da bi iz svojih sredstev zadostno skrbela za otroka. Nezakonski oče se pa navadno odtegne svoji dolžnosti, plačevati za otroka obroke preživnine. Kajti če je rokodelce ali delavce, se oddalji oddol, in vsi koraki, ki jih napravi varstvena oblast v to svrhu, da se ugotovi očetovstvo in določi preživnina, so brezuspešni, zakaj oče ubeži v inozemstvo ali se skriva na drug način. Drugače, a nič boljše je, če je nezakonski oče rudar. Vsi pri c. k. rudniku službeni rudarji se nahajajo v trajnem službenem razmerju, kar sledi iz tega, da služijo dolgo vrsto let ter se njih meza in provizija ravna po službeni dobi. Na službene prejemke v trajnem službenem razmerju se nahajajočih uslužbencev je pa po členu IX. št. 10 uvodn. zak. k izvršilnemu redu in po predpisu zakona z dne 29. aprila 1873 drž. zak. št. 68, oziroma z dne 26. maja 1888 drž. zak. št. 75 moči seči v slučaju izvršbe izterjanje preživnine le tedaj, ako skupni znesek presega letnih 800 K.

Toliko znaša pri izvršbah radi takozvanih privilegiranih terjatev eksistenčni minimum idrijskega rudarja, ki v mlajših letih niti ne zasluži toliko. Zategadelj so navadno vse izvršbe proti rudarju radi izterjanja preživninskih zahtev brez-

ka, da bi ne verjeli tem vestem, toda menimo, da jih je treba temeljito pojasniti. Take vesti zanašajo neslogu v harmonijo, ki je tako potrebna v kompliciranem macedonskem vprašanju. Po našem mnenju se je program iz Münchena nadomestil s tihim dogovorom Evrope, da se težav in položaj v Macedoniji po mogočnosti olajša, in sicer z uvedbo reform, pri katerih so velesile moralno enako prizadete. Ta pot je že začrtana, in neverjetno se nam zdi, da se katera velesila odstrani s te poti iz sebičnih vzrokov.

Ministrska kriza v Srbiji.

Beograd, 3. julija. Danes so se nadaljevala pogajanja med delegati obeh radikalnih strank glede sestave koalicijskega ministristva. Mladoradikalni vztrajajo pri svoji zahtevi, da se morajo po sklenjeni trgovinski pogodbi z Avstrijo razpisati nove volitve. — Uradno se razglasa, da je upanje za rešitev krize, ker je Velimirovič pooblaščen, da se na razširjeni podlagi pogaja z Mladoradikalci.

Napetost med Grško in Turško.

Carigrad, 3. julija. Turška preiskovalna komisija na otoku Samosu je dognala, da je bil glavni provzročitelj zadnje vstaje na otoku grški konzul. Zaradi tega je nastala med obema vladama velika napetost, ki jo skuša grška vlada ublažiti s tem, da je kompromitiranega konzula odpoklicala ter ga nadomestila z dosedanjim podkonzulom v Carigradu, Simopulosom.

Za odpravo smrtnih kazni na Ruskem.

Petrograd, 3. julija. V duhu je podpisalo 105 poslancev predlog za odpravo smrtnih kazni. Predlog so podpisali vsi poslanci leve in mnogo oktrobristov.

Izgredi v Perziji.

London, 3. julija. Minister Grey je odgovoril v parlamentu na razna vprašanja zaradi položaja v Macedoniji, da se je na sestanku med angleškim kraljem in ruskim carjem v Revalu le površno dotaknilo perzijskega vprašanja, a se pri tem le glede mejnih sporov in trgovinskih vprašanj. O notranjih perzijskih vprašanjih se je itak razpravljalo že opetovano med angleško in rusko vlado. Kakor zatrjujejo poročila angleškega poslanstva v Teheranu, ni nikake nevarnosti za Evropejce, zato tudi za sedaj še ni treba pomnožiti straž pri poslaništvih, ker tudi Rusija kaj takega še ni storila. Angleška vlada je ukrenila vse potrebno za nedotakljivost oseb, ki so se zatele v angleško poslaništvo v Teheranu. V notranje perzijske razmere pa se ne misli vmešavati.

Petrograd, 3. julija. V Teheranu so bili zopet krvavi boji na ulicah. Reakcionarji so razdajali več sto prodajalen v tistem delu mesta, kjer so prebivalci razobesili bele zastave v znak, da so se vdali. Reakcionarji so nadomestili bele zastave z rdečimi ter trobili k naskoku. — Evropejcem se ni ničesar zgodilo. Rusi so na svojih hišah izobesili ruske trobojnice, kar jih varuje pred napadi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. julija.

— Dobida — Kliment. Vsa slovenska javnost je ogorčena zaradi nečuvnega postopanja klerikalcev glede imenovanja finančnega ravnatelja v Ljubljani. Finančni minister

Korytowski je sam rekel, da kaj takega še ni doživel in da ne more pojmiti, kako se more slovenska stranka ustavljati imenovanju slovenskega domačina na važno mesto finančnega ravnatelja. Kadar smo zahtevali, naj se imenujejo Slovenci tudi za višja, za važnejša mesta, vselej se je reklo, da nimamo kvalificiranih moči. Zdaj smo imeli izborne strokovnjake, lahko bi bil zasedel eno prvih mest v javni upravi, ker je bilo zanj tudi ministrstvo samo, in tega slovenskega uradnika, tega domačina, so po enoletnem boju spodrinili tisti klerikalci, ki so najprej sami sklenili, se zanj zavzeti. Klerikalci so začeli boj zoper dvornega svetnika Dobido v tistem trenutku, ko jim je bruski škof priporočal Klimenta kot odločnega in zanesljivega klerikalca. In vodili so ta boj skoro celo leto. Lahko bi bili od vlade marsikaj dosegli v narodnem oziru, ker je vlada klerikalce večkrat potrebovala, a ničesar niso hoteli, terjali so vedno le Dobidovo glavo in imenovanje Klimenta za finančnega ravnatelja ter so to tudi dosegli v trenutku, ko je bil ministrski predsednik v posebno veliki zadregi, ko je moral podkupiti različne stranke s koncesijami, da so mu pomagale iz stiske. Klerikalno rovanje zoper dvornega svetnika Dobido je javen škandal, kakršnega še nismo doživeli. Ob sebi se razume, da je do pičice resnična vsaka beseda, ki smo jo zapisali o tej zadevi in lahko še svoje navedbe popolnimo z novimi detajli če je treba. Postopanje klerikalcev je bilo tako, da so si klerikalci z njim nakopali zaničevanje vseh spodobnih ljudi in zlasti vseh uradnikov. Tega se klerikalci prav dobro zavedajo in bi tudi radi ogoljufali javno mnenje ter v ta namen taje svoje ostudno početje »Slovenec«, kakor sploh taje vsako lumparijo, ki jo store. Toda v stvari imenovanja finančnega ravnatelja je toliko ljudi direktno informiranih, da je klerikalno tajenje prav brezuspešno in bodo »Slovenec« verjele kvečjemu nekatere delavke * tobačni tovarni.

— »Sonnwendfeier« v Kočevju. Naši Kočevci so žgali svoj nemški kres. Ti germanski pritlikavčki so najhujši nacionalci in zatorej uganjajo vse tiste prismojarije, katere so se rodile v mladonemških, radikalnih črepih. Žgali so svoj nemški kres, skakali so čez ogenj in klicali na pomoč starogermanske bogove, posebno Tora, ki je že vsled imena pravi kočevski bog. Končno so pogasili ogenj, in tedaj je nastopil neki Arko, uradnik pri kočevski hranilnici, ter pričel kvasiti neko deklamacijo, katere refren je bil: **Kakor smo vdušili ta ogenj, tako moramo vdušiti vse Slovence v Kočevju!** Velikansko navdušenje! V Kočevju se že brusijo nemški noži in kmalu bomo čuli morda o kaki šentjernejski noči v prijaznem mestecu ob nemški Rini! V najhujšem položaju pa je omenjeni gospod Arko! Mož je sicer pristen Nemec, dasi mu v nemških žilah ne teče niti kapljice nemške krvi. Oče in mati nista niti besedice nemško govorila. Na srečo je oče že umrl, a mati, katere sama slovensko govori, še živi. In sedaj pripade junaškemu sinu hvaležna nemška naloga, da zaduši svojo slovensko mater, da ostane zvest germanski svoji obljubi, oddani pri kočevskem nemškem kresu! Wacker!

— Slovenska trgovska šola v Ljubljani. Ko so klerikalci prodali narodne interese kranjskih Slovencev ter privolili v ustanovitev posebne nemške gimnazije v Ljubljani, tedaj so na nesramen način varali vso slovensko javnost, trdeč, da so dosegli poslovenjenje vseh drugih

delj obstoje ti le iz prispevkov družtenikov, se vendar deluje — skoro neverjetno je — od gotove strani naravnost proti njemu. Zategadelj je nameraval pisec s tem poročilom pokazati, vsakomur jasno, delovanje društva, da tako dokaže ničevnost vseh pomislekov ki jih imajo nekateri napram društvu. Po očitanih primerih in po nastopu društva v vseh slučajih, spozna lahko vsak trezno misleči, da je društvo potrebno in koristno.

Ravnaje se po plemeniti želji našega milostljivega cesarja, se je ustanovilo društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb za sodni okraj Idrija v letu njegovega jubileja. In nihče, ki misli in čuti plemenito, naj ne bo nasproten temu človekoljubnemu društvu! Že ljubezen do bližnjega zahteva to, in komur je mar blagostanje mladine, ta bo to upošteval. Ravnamo se po geslu: »Viribus unitis«, ki si ga je izbral pred 60 leti cesarski jubilar, da nas spominja sloge in mirnega dela, podpirajmo društvo pri njegovi težki nalogi in v njegovem plemenitem delovanju z združenimi močmi, da se bo razvijalo in razširjalo v prid ubogih otrok idrijskega sodnega okraja!

kranjskih gimnazij in ustanovitev slovenske trgovske šole. To je bila čisto navadna goljufija, kajti na gimnazijah je ostalo vse pri starem. Pa tudi s trgovsko šolo je vse drugače, kakor so pisali klerikalci. Ustanovitev nekeke trgovske šole je pač sklenil deželni odbor, a še do danes ni gotovo, če bo vlada to šolo podpirala. Najprej so klerikalci govorili, kakor da ustanovi to šolo država in da jo bo država ustanovila, pozneje pa se je izkazalo, da se država za to niti ne meni in se še ni odločila, če bo to šolo le podpirala. Kar se tiče šole, kakršno snuje dr. Krek, je med trgovci splošno mnenje, da ne bo prav nič vredna in da je škoda denarja, ki se bo zanjo porabil. Klerikalci seveda mislijo, da bodo s to šolo vzgojili klerikalne trgovski naraščaj, kakor bi jim bilo kaj pomagalo z ljudmi, ki nič ne znajo, kakršni bodo gojenci Krekove trgovske šole. Da se klerikalcem res ne gre za interese slovenske trgovine, nego samo za umazano klerikalstvo, priča že to, da so izbrali prof. Remca za ravnatelja. Da je Remec slab pedagog, sirov in oduren človek in tudi v znanstvenem oziru eden zadnjih, to je znano. A tudi ko bi ne bil tak, bi ne sodil za mesto ravnatelja trgovske šole. Opica, ki jo Lah prenaša po Ljubljani in ki strelja, pleše ter drgne po mali vijolini, razume ravnotoliko o muziki, kakor Remec o trgovskih vedah. Remec je naravoslovec, a na trgovski šoli se bodo gojenci preklancano malo zanimali za kebre, metulje in martinčke, ker se bodo morali učiti drugih stvari, in sicer takih, o katerih Remec niti pojma nima. Če postane Remec ravnatelj trgovske šole, je ta šola vnaprej kompromitirana in bodo morale različne korporacije, ki so obljubile, podpirati to šolo, resno premisliti, če bi ne kazalo dotičnega denarja bolje porabiti.

— Klerikalno nasilstvo na Vrhniki. Očividno klerikalnega divjanja na železniški postaji na Vrhniki, nam piše: »Slovenec« je najprej poskusil sploh zamolčati napad, ki so ga uprizorili klerikalci na železniški postaji na Vrhniki. Ker je pa »Slovenski Narod« prinesel kratko in zelo prizanesljivo poročilo o stvari, poročilo, ki ravno najznačilnejši dogodkov ni omenilo, se je »Slovenec« razkoračil in je v četrtek prijavil notico, v kateri celo p u je tako, da ni mogoče več molčati. Kar piše »Slovenec«, je seveda zlagano od konca do kraja. Resnica, ki se da vsak trenutek dokazati s pričami, je naslednja: Vlak je čakal na izletnike še čez čas določen za odhod. Nobeden od osebja pa tudi nobeden izmed potovalcev ni vedel ne slutil, da je kdo zaostal. G. Volta n. pr. je imel dosti časa, da bi bil železniške uslužbenec opozoril, naj vlak še počaka, če bi bil vedel, da je kdo zaostal. A ker sam tega ni vedel, tudi ni nikogar opozoril. Ko so bili vstopili vsi, kar jih je bilo na kolodvoru, je vlak odšel. Laž je tudi, da so tisti, ki so zakasneli, še prihiteli do vlaka in hoteli vanj vstopiti, a porinilo se jih je proč. Železniško osebje pa tudi drugi lahko izpričajo, da takrat, ko je odšel vlak, ni bilo nikogar, ki bi bil hotel še vstopiti. Šele ko je vlak odšel, so pridrevili zamudniki, z županom dr. Maroltom na čelu. Kriv je dr. Marolt, da so izletniki zaostali, ker so še zadnji trenutek na njegovo povabilo šli z njim pit in mu še eno zapeli. Takoj, ko so prišli na kolodvor in so videli, da je vlak odšel, so obstopili postajenačelnika gospoda Miheliča in ga začeli psovati. Najbolj glasna sta bila župan dr. Marolt in finančni koncipist Svetek. Kar sta počela, presega vse meje. Tolpa je potem kričaje drvela za načelnikom, se je s silo vsula v njegovo pisarno in ga tam zopet psovala. Štefe je klical: »Napovedujem Vam boj, dokler vas ne uničim! Na svoje stroške Vas bom pustil opazovati.« Neki Eker, najbrže bivši ravnatelj kake v Avstriji neobstoječe železnice je stopil na stol, srdito pridigoval o načelnikovih službenih dolžnostih in se potem polastil brzoglavne aparata ter na njem telegrafiral — kaj in kam, naj vedo bogovi. Postajenačelnikovi ugovori proti takemu početju in njegovi opomini so napadalec le še bolj razkačali. Dr. Marolt je vpil: **Mi smo gospodarji na Vrhniki — mi tukaj komandiramo.** In zopet so letale psovke od vseh strani in grožnje. Naenkrat so napadalec dvignili palice in napadli postajenačelnika, ki je moral bežati iz svoje uradne pisarne, da se je rešil. Blagajna v pisarni je bila odprta in čuvala jo je mati načelnikova. Napadalec so tudi načelnikovo mater iz pisarne pahnili. En del napadalec je med tem bavil z železniškim uslužbencem Zupancem. Zmerjali so ga in ga suvali; ženske so ga dregale z dežniki. Posebno je bila napadalcem na potu Zupancova službena svetilka. Ko so prišli orožniki, so napadalec tudi orožnike potisnili ven. To so najbolj karakteristični dogodki pri tem napadu na uradno osebje

vrhniške postaje. Z manjšimi detajli ne bomo dolgočasili cenjenih čitatelej; na Vrhniki jih itak vsakdo ve. Pojasnili smo pa resnico, da se vidi, kakšna je postala javna varnost na Vrhniki za županovanja dr. Marolta in da spoznajo, kakšna je javna varnost v kranjski deželi.

— Otvoritev železnice Kranj-Tržič bo jutri, toda aranžirana je tako, da se mora to otvoritveno slavnost imenovati **javen škandal.** Upravni svet te železnice je porabil otvoritev, da vprizori breztačno demonstracijo zoper slovensko prebivalstvo v deželi. Namenoma ni upravni svet povabil mesta Kranj, da, prežrl je celo predsednika trgovske in obrtne zbornice, torej tiste strokovne korporacije, ki zastopa tudi interese železnice. Pri tem je treba uvaževati, da je predsednik trgovske in obrtne zbornice tudi član državnega železniškega sveta in deželni poslanec, dočim so povabljeni nemški poslanci, ki nikogar ne zastopajo in ne reprezentirajo drugega kakor škandalozen privilegij. Upravni svet je prezrl legitimirane zastopnike javnih korporacij, ki so interesovane na tržiški železnici. V tem ravno tiči impertinenca upravnega sveta, da je prezrl poklicane zastopnike javnih interesov, kajti osebno pač ni nikomur nič ležeče na tem, če se udeleži otvoritve kake železnice ali ne. Da bi bila kaka čast, priti v dotiko s člani upravnega sveta, tega se še ni upal trdit. Postopanje upravnega sveta je izživajoča nesramnost, ki izvira iz nemškutarskega napuha in iz želje, demonstrirati zoper javne korporacije, ki so v slovenskih rokah. Na tako postopanje bi bil najbolj odgovor pač ta, da bi se noben Slovenec ne udeležil otvoritvene slavnosti v nedeljo.

— Celov v Dobropoljah se dani. Dne 19. m. m. smo imeli pri nas občinske volitve. Čakali smo in čakali, da »Slovenec« o njih kaj poroča, a vse zastoj. Niti besedice ni o teh volitvah zapisal, dasi sicer najneznatnejšo volitev razbomba in se kar na glavo postavlja, če zmaga »S. L. S.« kje v — hribih. Naj torej povemo, da so se celo v Dobropoljah začeli majati stebri znanega Jakliča. Začeli smo se zavedati, začeli smo spoznavati, da smo ljudje, ne živčeta, ki se jih vodi na vrvi. Volitve so pokazale, da smo se iznebili dosedanjega jerobstva. Od 18 odbornikov jih je le četvero, ki mislijo klerikalno, ostalih 14 odbornikov pa misli z lastno glavo. Farrowi gospodje so bili zaradi našega nastopa kar iz sebe in so jo odkurili, še predno je bila volitev končana. Župnik je pač prišel v odbor, a le na milo prošnjo Stihova. Reklo se je: naj bo, ali bolje bi bilo, da ga ni. Jaklič, sedaj državni in deželni poslanec, nadučitelj in posestnik vile, je hotel z ustanovitvijo konsuma Stihov, Berdavsov in Klinčev treh »izciriti« in je sami sebi res dobro postal. Dobropoljci imamo kar dva nadučitelja, dočim je drugod še za enega tesno. Toda vsaka stvar ima svojo mejo in vsake sile je enkrat konec. To se je pokazalo tudi v Dobropoljah.

— Šentlovrenska mlekarina pred sodiščem. Mlekarina župnika Oblaka iz Št. Lovrenca je pošiljala mleko v Trst. Tam je oblast zasledila, da je mleko vodeno in ponarejeno ter je začela proti mlekarini kazensko postopanje. Mlekarina je pošiljala mleko v plombiranih posodah v Trst. Naravno je, da je vsled plombiranja posod čisto nemogoče, da bi se na železnici kaj mleka ukradlo in mesto njegaja prililo vode. Saj je mnogo mlekarin, ki pošiljajo mleko v Trst, a še nobeni se ni nič takega zgodilo. Ravno Oblakove kanglje so si izbirali železničarji, da bi iz njih kradli! Sicer pa je to tudi čisto neresničen izgovor. Mlekarina je sprejemala mleko, ne da bi ga merila. Matija Strajnar je pri sodniji izjavil, da je četeški župnik prvi dan odnesel merilo in da se je mleko samo na usta pokušalo. Znano je, da se v neki hiši celo polovico vode prilije mleku, predno se odda mlekarini. Župnik Oblak je sebe in svojo mlekarino rešil na prav preprost način. Pri obravnavi se je kratkoma vsa krivda zvalila na železniško osebje in župnik Oblak je bil oproščen. Niti sence kakega dokaza ni, da bi se bilo na železnici kradlo in mleku vodo prilivalo, ali da bi bilo to sploh mogoče, a so bili vendar železniški uslužbeni spoznani za tatove. Vsled te razsode si je župnik prihranil jako lepih kron. Pravijo, da so klerikalni poslanci prej izberali pri železniški upravi zagotovilo, da ne bo nihče izvajal posledic, če se bo župnik izgovoril na železniško osebje. Menda mislijo klerikalci in župnik Oblak, da čast tolikih in tolikih železničarjev ni toliko vredna, da bi se je ne moglo žrtvovati, če se gre za to, obvarovati podjetnega kmetskega župnika kazni in stroškov. Radovedni smo, če bodo železničarji na to obdolžitev molčali. Zdi se nam skoraj nemogoče, da bi brez ugovora prenesli tako nezasliša-

no očitanje in da bi se ne ganili v obrambo svoje časti in svojega poštenja.

— Slovenska konferenca v Pragi. Izmed Slovencev se udeleže slovenske konference in Pragi župan in državni poslanec Ivan Hribar, deželni poslanec goriški Andrej Gabršček, dr. poslanec dr. Otokar Rybář, dr. Bogumil Vošnjak in zastopnik štajerskih Slovencev, ki se šele določijo. Srbe bodo zastopali vodja staroradikalne stranke Mikola Pašić, vodja samostalne stranke Ljuba Stojanović ter voditelj nacionalistov in naprednjakov dr. Vujislav Veljaković in Kosta Novaković. Srbe na Hrvaškem bo zastopal predsednik hrvaškega sabora dr. Bogdan Medaković, Srbe v Dalmaciji dr. poslanec dr. Dušan Baljak, dočim Črnogorci še niso imenovali svojega delegata. Bolgarski delegati bodo: S. S. Bobčev, dr. Kalinov in dr. K. Vačev.

— Praznik slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda je jutri v nedeljo. V ta namen se bo danes zvečer širno slovenske domovine, posebno na obmejnih krajih zažgalo nebroj kresov. Vsi zavedni Slovenci in Slovenke pa zažgimo na čast sv. Cirila in Metoda najlepši kres s tem, da darujemo za našo šolsko družbo, ki se imenuje po njih, primerne darove. Naj bi ne bilo jutri Slovenca in Slovenke, ki bi ne darovala a na oltar domovine dar. Naj se povsod nabira z družbenimi nabiralniki, vsak naj da, kolikor more, da se naša šolska družba okrepi in tako lažje spolni svojo veliko nalogo, ki jo ima: reševati in rešiti slovenstvo ob meji.

— Bercetova 25letnica. Kakor že omenjeno, obhaja jutri s silo vpokojeni g. župnik Berce 25letnico svojega mašništva ali srebrno cerkev. To opravilo bo v Trnovski cerkvi jutraj ob 8. uri. Ker je g. Berce rodoljubljen mož, ki je ostal zaveden narodnjak in deluje še danes vztrajno na narodnem polju, dasi je pretrpel obilico materialne škode vsled tega, izkazuje mu narodnjaki svoje spoštovanje s tem, da se udeleže omenjenega opravila v kar najlepšem številu. Jutlantu pa kličemo: Še mnoga leta nam ostani zvest slovenski narodnjak v prid narodu, v čast sebi! Na zdar!

— Volitve — posojilnica. Iz Lukovice se nam piše: Dne 15. majnika t. l. bile so občinske volitve, pri katerih je zmagala brez vsake najmanjše agitacije v I. in II. volilnem razdelku »Narodno-napredna stranka«, le samo v III. volilnem razdelku je v manjšini ostala za 8 glasov. Zopet so se dvignili pristaši S. L. S. s svojih stoličkov in vložili proti njim ugovore. Toda brezuspešno; ugovore je deželna vlada zavrnila in volilo se je dne 30. junija t. l. občinsko starešinstvo, ki je sledeče sestavljeno: županom je bil izvoljen g. Janko Rahne, o. kr. notar na Brdu; svetovalcem pa gg. Josip Bevo, posestnik in gostilničar iz Lukovice, in Ivan Smerkolj, posestnik in trgovec iz Lukovice. S tem so volitve za občino lukovsko pri kraju, ki so se vlekle že od dne 29. oktobra 1906. Zdaj bodo pa vse eno imeli čas notarjevi uradniki zajoe strljati, kakor se jim je svojočasno brnilo. Prihodnje priobčimo kaj več! Tudi glede hranilnice in posojilnice se hočemo malo v pogovor spustiti z junakom, ki v »Domoljubu« v št. 19. iz l. 1908. zatrjuje v dopisu z Brda med drugim tudi še doslovno: »Uradne prostore ima posojilnica brezplačno, to v pojasnilo, ker nekateri zavijači trdijo, da si je nakopala s prestavo pisarne take stroške, ki jo bodo uničili.« Nimamo prav nič zoper to, ali lahko trdimo, da posojilnica plačuje za svoj prostor nekaj kronic v stari šoli, in ima le brezplačno poleg posojilnice prostore za svojo trgovino brat načelnika.

— Blejski župnik — blaga duša. Splošno ljudsko mnenje je, da so duhovniki poklicani tolažniki v urah vsakovrstnih nesreč. Kako umeje blejski župnik to svoje zvanje, to je pokazal pri požaru. Ko je namreč župnik prišel na pogorišče zijala prodajat, je šel mimo goreče hiše posestnika in gostilničarja Antona Ropreta. Videč plamen, ki uničuje Ropretovo imetje, je veselo vzkliknil: »Vidite, vidite, kaj se Vam je zgodilo, ker niste molili.« Res, prav prisrčno tolažba. V sv. pismu je zapisano, da niti las ne pade z glave brez volje božje. Užgali pa so otroci, katerih varuhi so bili v cerkvi. Torej tudi božja volja. Eden zažge, ki moli, drugemu pa pogori, ker ne moli. Pravilen je prst božji. Škoda pa je, da ni župnika za njegove besede nihče udaril po zobeh; zaslužil je to pošteno.

— Saperlot, »čuki« grozijo! Piše se nam iz Sp. Stajerja: »Čuki se čutijo. Krila so se jim okrepila in napovedali so »Sokolom« — boj. Tresite se čili »Sokol«! — Zadnji mariborski »Slovenski Gospodar« z dne 2. julija t. l. doslovno piše: »Naša telovadna organizacija je sedaj na Slovenskem prva in najmočnejša in

gotovo ni v interesu šolstva, ki je organizacijo daleč za nami, da nas njeni politično-sorodni listi psujejo, kakor to delajo pouličnjaki — To pa to. Vidi se, da je pasja vročina zmedla povsem našim klerikalom močgane.

— „Slovenec“ ima najboljšo informacijo — tako se bahasto tolče ob prvi 2. t. m. povodom imenovanja dvornega svetnika g. Dobide, rekoč, da prinaša vesti šele po najzanesljivejših informacijah. Človeka kar po trebuhu kolje, če čita kaj takega. Da „Slovenec“ spomin nekoliko osvežimo, ga vprašamo: Kje pa je dobil tisto popolnoma zanesljivo informacijo lanskega leta, ko je telegrafsko poročal, da je g. prof. Dr. Bezjak imenovan ravnateljem I. dr. gimnazije? Ali ono o g. prof. Fajdigi, da je imenovan ravnateljem v Kranju, a je ves akt ležal še v Ljubljani in se je izvršilo imenovanje mnogo tednov kasneje? Ali najnovejšo vest: „Ljubljana se pomakne s 1. julijem, kakor smo iz najboljšega vira izvedeli, v 2. vrsto aktivitetnih doklad, gospodje uradniki bodo vedeli kam se imajo za ta dar zahvaliti —? dasi o tem povišanju ni ne duha ne sluha. To niso zanesljive informacije, to so kalne informacije, kakor je kalen ovček v „Unionu“.

— Imenovanje pri državni železnici. Pravi višji nadzornik je postal T. Opitz, načelnik oddelka za trasiranje nove železnice v Novem mestu. Nadzornik je postal višji stavbni komisar in vodja pri gradnji železnice Kranj-Trič Robert Schindler. Stavbni komisarji Frid. Pin v Trstu, Boštjan Jelič v Knin in Adalb. Grünwald na Jesenicah so postali višji komisarji. Revident je postal pristav pri ravnateljstvu v Trstu Fr. Popelak, višji revident pa Rajmund Golob. Višji oficijal je postal postaje-načelnik v Skofji Loki Al. Prevec. Za nadzornika je imenovan dr. Ludvik Korpič, titularni nadzornik v Beljaku; stavbni pristav Ludvik Pavliček pri sekciji za vzdrževanje železnice v Trbižu je imenovan za stavbnega komisarja; Josip Brus, asistent pri prometnem uradu v Trbižu je postal pristav, kakor tudi asistent Avgust Legat pri direkciji v Beljaku. Pristav Friderik Kozak pri žel. ravnateljstvu v Beljaku je imenovan za oficijala.

— Zdravniška vest. Emer. I. sekundarij deželne bolnice in substitut ordinarija deželne blaznice kranjske na Studencu, g. dr. Pavel Metod Indra, je začel po mnogoletni bolnični praksi v splošnih javnih bolnicah: Praga, Brno, Gorica, Ljubljana kot okrožni zdravnik v Planini pri Rakeku 1. julija ordinirati.

— Geometriška vest. Nadgeometer II. razreda, V. Bicek v Celju, je pomaknjen v I. razred.

— Poštna vest. Poštar v Borovljah Ernest Vidovič je na lastno prošnjo premeščen v Ljutomer.

— Iz pomorske službe. Stavbni praktikant Linko Bogulič v Trstu je imenovan za stavbnega pristava v X. čin razreda drž. uradnikov.

Vročinske počitnice. Pri sedanjih vročini trpi šolska mladina, da je groza in naravnost brezvestne je, da se z vročinskimi počitnicami na Kranjskem ne postopa nekoliko liberalneje. V Ljubljani imajo seveda vročinske počitnice na vseh srednjih šolah in menda tudi na ljudskih, samo ne na II. državni gimnaziji. Gosp. ravnatelj Wiesthaler je vendar klasičen filolog in bi moral poznati izrek tistega latinskega klasika, ki je dejal, da se mladina poleti dosti nauči, če ostane le zdrava. Ali mora prejeti fantov oboleti ali celo umreti predno ravnatelj Wiesthaler uvidi potrebo vročinskih počitnic, ki so vendar oblastveno zaukazane.

Za pogorelce na Bledu. Slov. pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ priredi v nedeljo, dne 9. avgusta na vrtu in v areni „Narodnega doma“ veliko ljudsko veselico in koncert v korist blejskim pogorelcem. Veselica bo zasnovana na obširni podlagi in bo nudila kolikor mogoče mnogo razvedrilnega, kar se pa vse še prijavi pozneje. Prosimo vsa narodna društva, naj se ozirajo pri določanju priredb na našo dobrodelno veselico, ki bo kakor rečeno, dne 9. avgusta.

„Merkurjeva“ veselica. Slov. pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ opozarja vse svoje člane, naj se v obitem številu udeležijo jutrišnje „Merkurjeve“ veselice.

K ustanovnemu shodu „Zveze narodnih društev na Stajerskem in Koroškem“ v Celju, dne 23. junija imamo pripomniti po pojasnili našega izvestitelja, da je na tem shodu bilo zastopano tudi graško slov. akademsko društvo „Tabor“.

Družbi sv. Cirila in Metoda sta poslala gospa Tilka dr. Češar-kova iz Kostanjevice in g. Josip Porovšek, o. kr. geom. v Krškem 30 K mesto vena na grob umrle sestrične Slave Kurentove v

Sevnici. — H. Frank in sin v Zagrebu pa sta izročila po g. Lilleku naši družbi 800 K. Hvala iskrena!

Jubilejna šolska veselica bo v sredo, dne 8. julija na posojilni-nem vrtu v Starem trgu pri Ložu.

Slovenake akad. društvo v „Adriji“ v Pragi priredi v soboto, 4. julija ob 8. zvečer v Matunovi restavraciji na Kralj. Vinogradih III. izredni občni zbor; na dnevnem redu je: Čitanje zapisnika. Poročila odbora. Slučajnosti. — Gostje dobrodošli.

Kemična tovarna v Mostah je baje že štiri dni zaprta. Da so delo v tovarni ustavili, je baje vzrok ta, da so vodstvu delavske sile predloge.

Predpoved računanja z gold-narji je stopila v veljavo s 1. julijem, na kar je opozarjati zlasti trgovci in obrtniki, ker se prestopke kaznuje z denarno kaznijo.

Ustrelli se je v Pulju vojak 87. polka J. Kamaček (?).

Za pogorelce na Bledu je daroval cesar iz svoje blagajne 5000 kron.

Nesreča. Ko je v terek hotel Sletni posestnikov sin Josip Jelovšek v Utiku pri Vodicah splezati na lipo, da bi nabral ovetja, padel je na tla tako nesrečno, da je v sredo umrl.

Prepotrditev knjige. Naučno ministrstvo je izdalo Matkovi „Geometriji za višje gimnazije“ predaprobacijo.

Krakovci in Trnovci. Piše se nam: Priznavamo popolnoma, da je bila prepoved ljubljanskega magistrata, da se ne sme vode tratiti ne le na mestu, temuč zelo potrebna. Odločno se pa protivimo, da bi se nas davkoplačevalce s tem gmotno uničilo. Mi živimo od zelenjave s tem, da zalagamo vse mesto in tudi druge kraje. S tem vzdržujemo mesto glede živila v primernih cenah poleg tega pa privedemo dokaj denarja v Ljubljano. Ker pa je prepoved premalo precizna se z nami postopa od nadzorovalnih organov tako drakonično, da mora Trnovčan in Krakovčan kot vrtnar gledati mlade kumarice in na novo nasajeno salato in druge enake rastline, kako mu ena za drugo ginejo. Vsak bi rajši do skrajnosti žejno trpel kot gledal posledice te drakonične prepovedi. Med tem ko se po mestu premožni sloji valjajo po vodi in jo tratijo s kopanjem kar na kubične metre brez vsake posledice, se Krakovčani in Trnovčani za pol litra strogo kaznuje. Za 30 vinarjev v mestni kopeli in za 80 vinarjev pri Slonu smem porabiti več hektolitrov vode brez vsakega strahu pred kaznijo; ni li to ironično? Ne bi bilo bolje, da bi se pazilo bolj na javne in privatne banje in drugo tratenje, saj imamo dovolj kopalšč na prostem. Na podlagi tega prosimo merodajne faktorje da se temu takoj opomore, ker je od tega odvisno naše gmotno stanje ter tudi cene zelenjave. Na ta način mora postati največje pomanjkanje zelenjave in s čim bode revež živl. Sedaj je še čas, pozneje bode prepozno.

Iz krogov prevaževalcev pošt na deželi se nam piše: Slavno deželno skupino centralnega društva o. kr. poštarjev in poštah ekspedientov s sedežem na Rakeku se uljudno opozarja, da bi bilo zelo umestno, ako bi ona skupno z odborom centralnega društva na Dunaju, v korist imeteljev poštah vožen na Kranjskem, vložila na pristojna mesta prošnje za 20% povišanje pavšala od prevažanja pošt, kajti ti pri sedanjih draginji krme ter splošnem podraženju, nikakor ne morejo izhajati z njihovim, itak pičlo jim odmerjenim pavšalom in bode moralo priti do splošnega štrajka. Zadeva je resna in nujna, in je le želeči da bi se sl. centralno društvo z vso vmeno zavzelo za ta predlog ter delovalo na to, da bi se gospodje na višjih mestih prepričali, da je ta naša prošnja res upravičena in da se mora v tem oziru nekaj storiti.

Stavbna delavnost v Idriji. Nove hiše grade Valentin Vidmar in Fran Čuk za Sv. Trojico, Anton Moravec, Ivan Lapajne in Tomaž Kobal ob cesti na Vojsko, Peter Sova v Grapi, o. kr. rudniški erar ravno tu dvoje večjih delavskih hiš. Več hišnih posestnikov je popravilo hiše in s tem mnogo pripomorejo k lepšavi mesta, večja pozornost naj bi se posvečala vrtovom pred hišami zlasti sredini mesta. O. kr. upraviteljstvo državnih cest razširi most pri Didici. Občina je popravila več poti in jim oskrbela potrebne jarke, razširila cesto na Vojsko v dolgotni 80 m. Mestno društveno poslopje pa čaka v napol razdrtem stanju rešitve. Pripravlja se za mesto tako nujno potrebni regulacijski načrt.

Deželna meščanska šola v Celju je štela, kakor poizvedemo iz tozadavnega izvestja, v začetku šolskega leta 1907/1908 — 140 učencev, a ob koncu jih je bilo 122 in sicer: v 1. razredu 61, v 2. r. 39 in v 3. r. 22. Iz Stajerskega je bilo 98, iz Kranjske 8, iz Primorske 4, iz Ko-

roške 1, iz Češke 1 iz Gor. Avstrije 2 ter iz inosestva 8 obiskovalcev. Po veroizpovedanju je bilo 117 katoličanov in 5 protestantov. Po narodnosti bilo je 58 Slovencev, 60 Nemcev, a 4 so bili drugorodci. Iz mesta Celja obiskovalo je zavod 45, iz celjske okolice 24, iz tujih šolskih okolišev pa 53 učencev. Slovenom bil je pouk iz slovenščine obligatoričen; izmed Nemcev se je učilo slovenskega jezika 51 dečkov. Šolsko leto je izdelalo z odliko 8. prvi red dobilo je 102, a drugi 7 učencev; eden je ostal neredovan in 4 imajo preskušnjo čez počitnice. Poučevali so poleg ravnatelja 4 redni učitelji, 1 veroučitelj in dva izvanredna učitelja. Ravnatelj in vsi redni učitelji so trdi Nemci. — Redni pouk v prihodnjem šolskem letu se prične dne 18. septembra t. l.

Sadja na Stajerskem bode let s, tako se nam piše, prav obilo. Posebno lepo obetajo jabolka, osobito pa slive in češnje. — Vinska trta krasno kaže. Najstarejši ljudje se ne vedo spominjati, da bi bilo traje tako bogato obloženo kot letos. — Po uradnih izveštjih utegne se letos iz Stajerske izvoziti 3500 do 4000 vagonov sadja.

Čudež po lurski vodi. V „Domoljubu“ se bere dolga klobasa, v kateri pripoveduje Mici Sever iz Spodnje Idrije, kako jo je ozdravila lurska voda, ko ji preje noben zdravnik ni mogel pomagati v hudi bolezni. Se verjema pravi, da je spila le žlico lurske vode, kmalu pa je čutila, kot bi ji kdo močno stiskal rebra in neko pretakanje iz pljuč na levi strani je čutila. Drugo jutro je bila pa zdrava. Ženska ne silni nikogar, da bi ji moral verjeti njeno pripovedovanje. Saj bi tudi prebito malo pomagalo tako siljenje!

Led v suši. Sedaj, ko vlada vprav strašna suša in tropična vročina, je pač nekaj izrednega, da se more sedaj kaka ledenica polniti z ledom. In vendar se to godi te dni v restavraciji pri kolodvoru na Dovjem, ki je prišla pred kratkim v last g. Jos. Zupanca, lesnega trgovca v Mojstrani. Led dobivajo iz groznega snežnega plazu blizu Podkuz, dobre pol ure od žel. postaje Dovje, ter ga vozijo v ledenico imenovane restavracije. To pač redko delo ob tem času je dokaz, da se g. Zupan resno trudi spraviti dosedaj zanemarjeno gostilno v dober stan, kar je posebno s stališča turistov in tujeskega prometa sploh najtopleje pozdraviti.

Naknadni nabori meseca junija. Meseca junija t. l. se vrše v Ljubljani v „Mestnem domu“ štirje naknadni nabori in sicer dne 6. 13. 20. in 27. julija torej vsak ponedeljek. Začetek uradovanja je dne 6. julija ob 8 dopoldne, sicer pa ob 9 dopoldne.

Kako se sulci po novem načinu love. Predvčerajšnjem so otroci zapazili, da leži velik sulc pod brzo pri prisilni delavnici. Hitro so privlekli debel kamen na brv in ga prevrnili v vodo. Kamen je priletel naravnost na sulca ter ga ubil. O roci so potem sulca potegnili na suho in ga odnesli s seboj.

Za pogorelce v Tihoboju in Brinju-Lukoven je daroval cesar iz svoje blagajne 1000 K.

Mrtvega se na II. predvčerajšnjim 13letnega šolskega učenca J. Č. žefa K. želnika iz Dobrave na G. reuskem in sicer blizu savskega m. stu pri Javorniku. Deček je imel na glavi štiri rane.

Umor in samomor. V Trstu je včeraj jutraj zlatarski pomočnik I. Fragiaco mo zaradi nesrečne ljubezni ustrelil svojo ljubico Nikolino Vasco to ter potem še sebe.

Velik krah. V Zagrebu se je proglasil konturz nad tvrdo Aleksander Ebenspanger. Pasiva znašajo 250 000 K. Lastnika tvrde so zaprli.

Ljubljanci pozor! Jutri v nedeljo je na Fužinih zidanje babilonskega stolpa ljubljanskih zidarjev. Fužine se spremene v dunajski prater. Glej inserat.

Boj za dekleta. V Forminu pri Zavrču sta vasa vala blapca Josip Bratušek in Jak. Kovadič pri Nežiki Vavpotič, kar je dnarja Frana Ivančiča tako jezilo, da ju je napadel s polenom ter ju pretepel tako, da ležita oba nevarno ranjena. Bratušek ima pošteno lobanjo.

Slovenci v Ameriki. Fr. Sakser gradi v kupčijem delu Njujorka, Portlandu St., veliko hišo za basko in tiskarno. Za stavbišče je dal 45.000 dolarjev, sirova stavba bo veljala 15.000 dolarjev.

Kupčijske razmere na Kitajskem. Tvrde, ki imajo na Kitajskem zveze, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani poročila o neki tvrdki v Šangaju in o kitajskih kupčijskih razmerah.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ribnici priredi v proslavo 10letnega obstanika 12. t. m. veliko ljudsko veselico na obsežnem vrtu gosp. Andreja Podboja. Letošnja jubilejna prireditev je že peti, kar jih je omenjena podružnica

tekem svojega obstanika priredila, kar nam služi v zagotovilo, da bo pred vsem letošnjo nutila kar največ redkega užitka.

Na glazniti v Beljaku je bilo v ravnokar zaključnem šolskem letu 279 učencev med njimi pa le — 9 Slovencev.

Zanimiv izum Hrvata. Mehanič hrvatskega drž. gledališča Lovro Effenberger, doma iz Brdovca pri Zaporešču, je izumil pripravo, s katero je mogoče ob času požara, potresu itd. odpreti naenkrat vsa vrata kakaga poslopja, vsled česar se tam, kjer je veliko ljudi zbranih, prepreči lahko velika nesreča. Aparat funkcijonira z elektriko in ga opravlja samo ena oseba, ki pritiska samo na določeni gumb, nakar se odpro vsa vrata. Kjer ni mogoče električnega toka, se aparat zveže lahko s toki majhne nape-tosti, oziroma z električnima baterijama pomočjo zračnega tlaka ali enake motorne moči. V zagrebškem gledališču so delali predvčerajšnjim s to pripravo poskuse, ki so se vsi izborni obnesli. Zagrebško gledališče najbrž nabavi ta aparat, katerega instaliranje je prav po ceni. Izvajalca je patentirana že v vseh evropskih državah.

Šolska tombola in jubilejska slavnost. Po pripravah sodeč utegne biti gasilska slavnost dne 15. in 16. avgusta t. l. ena največjih, kar se jih priredi v jubilejskem letu. Pripravljali odbor dela neumorno in se je radi velikega dela razdelil v štiri odseke in sicer: v osrednji, finančni, rediteljski in v dekoracijski odsek. P. samezni odseki so pričeli s svojim delom in v kratkem nam bo mogoče več poročati. Stopl za tombolo se postavi na Kongresnem trgu nasproti dež. dvorca to je med nusk. cerkev in fi harmoničnim poslopjem ter bo, kakor načrti kažejo, prav lično izdelan. V zvezdi se postavijo različni paviljoni, ki bodo pritežali še lačnemu in žejnemu občinstvu. Da pa se nebi kdo dolgočasil, bode preskrbljeno za mnogo raznovrstnih zabav, katere pozneje omenimo.

Požar na Bledu. V izložbi g. Češarka smo razstavili dvojico fotografij, ki kaž. ta velik del pogorišča na Bledu, morda dve tretjini vsega. Siki je napravil fotograf Lergetporer. Z njih se spozna, kako strahovito je divjal ogenj na Bledu. Na pogorišču še vedno tli žrjavica in trba e še velike opreznosti, da se ne vname kako poslopje v bližini razbelenih razvalin. Poleg požarnih bramb in vojaštva, ki so pripomogli, da niso pogorela še ostala poslopja, je treba posebno pohvalno omeniti orožniškega postajevođu Beuka, ki je tvegajoč lastno življenje rešil iz goreče hiše dvoje otrok, ki bi bila sicer postala žrtev plamena. Tudi pri reševanju onemoglih sirot iz blejske ub. žue hiše je pokazal svojo neustrašnost in svoje človekoljubje. — Vrtnar Sanberer, ki se ni ganil do danes s pogoriščja ter je neupošteval joč velike nevarnosti, katerim je bil izpostavljen, gačil in reševal neumorno, zasluži vse priznanje. Gospod poštar Tominc si je stekel velikih zaslug s tem, da je nepozvan, iz lastnega nagiba takoj, ko so se prikazali prvi plameni, brzojavno alarmiral požarne brambe od blizu in daleč Slovence, na vašo pomoč apeluje Bled! Bled je letovišče. Ne nosite kapitala tujem, zlasti sedaj ne ko je osirotelo ljudstvo našega Bleda, na kojega ste tako ponosni, potrebno vaše podpore. Naj živi ob tem kapitalu in si opomore ž njim rajši domačin, kakor da nam iz njega kuje sovražnik sužnje spona.

Zadnja analiza vode iz postojnskega vodovoda, ki jo je poslala občina v preizkušnjo v Gradec, je nad vse povoljna. Voda je popolnoma zdrava, kristalno čista, ter jo vsakdo brez skrbi zauživa. Zato je tembolj neopravičen strah, ki ga imajo še vedno tujci misleč, da je v Postojni voda popolnoma okužena. Ta strah pa povzročuje nesramno pisanje laških listov, ki trobijo v svet zlobno laž, da v Postojni še vedno razsaja legar.

Pačenje slovenskih imen je prešlo našim Nemcem menda že v meso in kri. Tudi slavna državna železnica ni nič na boljem. Besedo „Otoče“ je spakedrila v „Ottotsche“. To je norčevanje iz slovenščine in škandal, da ga je treba javno ožigosati.

Izlet absolventov o. kr. umetno-obrtne strokovne šole. Kakor smo že poročali, so imeli ta teden v terek in sredo dijaki o. kr. umetno-obrtne strokovne šole poučno potovanje v Trst. Peljali so se po južni železnici, ne po novi bohinjski železnici kakor smo pisali; tudi g. ravnatelj Šubic ni šel z njimi vsled nekega važnega opravila, ampak profesorja Repič in Tratinik. Ogledali so si arsenal, nekatere ladje, pokopalnice in druge znamenitosti; slednjič so šli tudi v Miramar. Zelo se jim je dopadlo, kamor so prišli; tudi vožnjo po južni železnici jim je ugajala. Večina jih je bilo, ki še niso bili v teh krajih in se niso mogli načuditi krasnemu

svetu in neizmerni morski gladini. Zahvaljujejo se obema že imenovana profesorja, za precej spretno vodstvo, posebno pa g. ravnatelju Iv. Šubicu, ki je toliko posredoval. Obzlujujejo pa, da gospod ravnatelj ni šel z njimi, kakor je bilo sprva rečeno. Vsi bodo se čestokrat spominjali in se vedno hvaležno izkazali.

Koncert na korist pogorelcem na Bledu je danes zvečer v „Švicariji“. Vstopnina po 40 vinarjev je vsa določena v ta namen. Preplašila se z ozirom na plemeniti namen hvaležno sprejemajo. Koncert se vrši pri navadnih cenah.

Za Primož Trubarjev spomenik je daroval g. profesor Rajko Perušek 10 kron. Slovensko narodno občinstvo pozivamo, naj bolj marljivo, kakor dosedaj, prispeva za spomenik, ker bi bilo pač sramotno, ako bi se radi brezbrzičnosti slovenskega občinstva morala opustiti misel, postaviti skromen spomenik prvemu slovenskem književniku. Apelujemo torej vnovi na vse narodno in napredno misleče Slovence in Slovenke, kakor tudi na naša narodna društva in denarne zavode, naj se spominjajo Trubarjevega jubileja in naj po svojih močeh prispevajo za spomenik.

Velika Ciril-Metodova veselica. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je svoj čas potrkalo na rodoljubnost slovenskih narodnih društev, naj bi vsako po možnosti priredilo po eno veselico, katere dohodek naj bi bil namenjen šolski družbi. Temu povabilu se je odzvalo pevsko društvo „Slavec“ in priredi prihodnjo nedeljo, dne 12. julija veliko narodno veselico na vrtu „Narodnega doma“ in v areni, v slučaju neugodnega vremena pa v znotrajnih prostorih „Narod. doma“, z raznovrstnejšim in jako zabavnim sporedom, katerega priobčimo v eni prihodnjih števil. Dasiravno je sedaj veselice ena poleg druge, osobito še v „Narodnem domu“, vendar naj bode vsakega zavednega Slovenca vodilo, da pride na Ciril-Metodovo veselico dne 12. julija v „Narodni dom“ in s tem položi mal dar družbi v prosep. Pridite v tolikem številu, da bode prostora zmanjkalo, kakor se je to že nekaterekrat zgodilo na „Slavčevih“ veselicah, osobito naj se to zgodi to pot, ko se gre za družbo sv. Cirila in Metoda.

Poroča. Jutri se poroči v Voloskem g. dr. Marijan Cukar, o. kr. finančni komisar v Gorici, z gospo Sidonijo vdovo pl. Marochino, rojeno Gršković. Naše čestitke!

Lahi v Gorici se urijo v divjanju proti Slovincem. Nadeljo za nedeljo je kaka veselica v mestu, ker se v slovensko okolico ne upajo iti več, na kateri tulijo proti Slovincem, pojejo Slovincem žaleče pesmi ter vsklikajo na varnem, kako si želijo priti pod Italijo. Jutri bo v Gorici zopet diradaj. „Progresso“, društvo za napredek Gorice, napravi veselico v spodnjem delu mestnega vrta. Tam bodo divjali in noreli, v varni noči pa bodo šli iskat Slovence po mestu; in če koga dobijo, se mu ne bo dobro godilo. Javna varnost v Gorici je padla pod ničlo. Pa se tudi nič ne zmenijo na glavarstvu, da bi se kaj storilo proti divjim razmeram, ki so nastale v Gorici; pa seveda ne, ker sokrivci sedijo prav v poslopju okr. glavarstva. Policijskemu komisarju veže roke okrajni glavar grof Attems, ki se kaže v zadnjem času čudovito vdanega Lahom. — Odtod toliko večji pogum Lahov proti Slovincem; odtod vsako nedeljo spopadi med Lahi in Slovinci v Gorici. Razmere se postrjujejo od nedelje do nedelje, da ne vemo, kaj še vse nastane, če bo še kaj časa sedel v palači ob Travniku grof Attems!

Celjski Slovinci, tako se nam piše, prirede tudi letos v proslavo praznika slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda svečanost in sicer v soboto večer dne 4. t. m. na Lipovškovem posestvu tik starega gradu nad mestom. — Prižgal se bode velik kres, spuščale se bodo rakete, prepevale narodne pesmi in svirala bode narodna godba. — Vidno in glasno naj se kaže, da v Celju še biva slovenski rod!

Laški godci iz Gorice hodijo radi v okolico pisakat slovenskim fantom in dekletom na plesiščih. Plačajo jih dobro, godoje pa slabo, vrhu tega pa potem v Gorici opravljajo in obrekujejo mirne slovenske okoličane. V Krombergu je bil javni ples. Godli so laški godci iz Gorice; drugi dan pa so kazali po Gorici, kako so jih Slovinci — naklestili, jim instrumente polomili itd. V resnici se laških godev nihče niti pritaknil ni. — Okoličani naj lepo v miru pustijo laške godece pa naročajo slovenske, in če teh ni, je navadno na razpolago oddelek vojaške godbe v Gorici.

Laški tolovaji. Poročali smo, da je 8 laških tolovajev napadlo

(Dalje v prilogi.)

blizu Ločnika pri Gorici 3 slovenske mladeniče s kamenjem in noži ter da je eden zelo poškodovan. K temu se nam poroča: Omenjeni 3 slovenski mladeniči so bili povsem mirni ter so v Ločniku peli med furlanskimi mladeniči slovenske pesmi. Ti so jih poslušali ter rekli, da jim je le žal, da ne umejo slovenski. V drugem pogovoru so pa vedeli furlani, da so tudi „Goriziani“ tam. Ko so ti trije slovenski mladeniči prišli na cesto, da gredo domov v Gorico, jih je kakih 8 „gorizianov“ napadlo. Da bi jih nihče ne spoznal, so si laški tolovaji iz Gorice nadali na obraze krinke, oboroženi so bili z žilovkami, s krogliami na koncu, in tako so napadli mirne tri slovenske fante, kateri niso nobenemu nič hudega storili. Slovenci so se borili z njimi na smrt in življenje slednjič so Lahi, ker so bili tudi ranjeni, odnehali in odšli. Vsa stvar je bila seveda naznanjena policiji, ali policija še dosedaj menda ni storila potrebnih korakov, da bi polovila laške lumpce. Lahi so ranjeni, eden na obrazu, torej bi ne bilo težko dobiti jih — pa dejstvo je to, da dosedaj še niso prijeli nobenega. Vedno lepše nastaja v pašaliku grofa Attemsja!

Občinski odbor idrijski je imel v petek 26. pr. m. sejo, katere se je udeležilo 20 odbornikov. Na predlog županstva se sprejmo v občinski zvezo Kobal Ivan v Idriji št. 230, Šubio Martin v Idriji št. 193 in Rejo Anton v Idriji št. 513, odkloni pa vsprejem Bizjak Ivanu v Idriji št. 434. Ker je deželni odbor razveljavil ponovni sklep občinskega odbora radi prezidavanja mestne hiše št. 509, se sklone hišo popraviti po načrtih arhitekta Holinskega potrebščino 7200 K, čemur tudi klerikalni virilisti pritrdijo. Na prošnjo društva za otroško varstvo in mladinskih skrb v Idriji se nakupi 1000 tablic za javno tombolo in se razdele med diake na realni ter učence ljudskih šol. Med slučajnostmi se izreče odbor za prepis gostilničarske koncesije Ane Obed v Idriji št. 66 na njenega soproga Leopolda Obed. Prošnja trgovca Ant. Jelenca glede najema prostorov v občinski hiši št. 136 se reši v tem smislu, da se mu zniža najemina na 400 K v letu 1908, a ima v teku osmih dni izprazniti prostore, če bi se ti potrebovali za ljudsko in dijaško kuhinjo. S prihodnjim letom pa je napraviti novo pogodbo. Nadalje se je razpravljalo o popravilu mestnih vodovodov. Sklenilo se je, da se vodovod „Pod gorami“ preišče in s prispevkom interesenta popravi in se v ta namen dovoli najvišji znesek 2000 K. Izrekla se je še marsikatera želja radi ureditve in poplavljenja vodovodnega omrežja.

Denarni promet kmetijskih zadrug na Štajerskem v letu 1907 iznosil je K 7.043.172 59, torej za 1.076.762 kron več, nego v letu 1906.

Podružnica kmetijske družbe štajerske v Gornjem gradu se je pred kratkim osnovala. Naceluje je tamošnji župan, g. A. Kolenc, a tajniške posle opravlja gornjegrajski nadučitelj, g. Fr. Kocbek. — Podružnica se dobro razvija ter šteje danes že nad 70 članov.

Požarna bramba in škof. Požarna bramba v Planini pri Baku je pred kratkim praznovala slavnost blagoslovljenja svoje zastave. Pri veselici je hotela mladina plesati, a se ji je od društvenega odbora to zabranilo. Občinstvo se je čudilo tej prepovedi, ker je bil doslej običaj, da je bil pri takšnih veselicah poleg drugih zabav tudi ples. Ljudje radovedni, kaj tiči za to prepovedjo, so povpraševali po vzrokih in končno zvedeli, da je škof Anton Bonaventura pisal odboru, naj pri veselici nikar ne dovolje plesa in jim baje za ta slučaj obljubil večjo podporo. Odbor je seveda storil to, kar je želel škof, a čaka sedaj zaman na obljubljeno podporo. No, mi smo prepričani, da bo vobče čakal zaman. ker škof Bonaventura je pač navajen podpore sprejemati, ni pa v položaju podporo dati!

Iz sorske župnije. Odkar je šel od nas kaplan Brjce, se je marsikaj spremenilo, predvsem pa je šla z njim obila mera sovraštva in škodljivosti. Ostali pa so še nekateri njegovi zvesti podpreniki ki še dalje rujejo in sitnarijo. Med te spada v prvi vrsti znani oča Žmava ali Smovec. Ta človek je sorski župnik v očitno „štrafengo“. Tožari se vedno in kogar le more, vleče ga pred sodnijo. Zadnjič se je tožil z g. Kobaljem z Rakovnika. Pa oča Smovec je šel zopet domov z dolgim nosom in par sto kron kazni. Pa ga ne izuži nič. Pred par tedni se je pričel v neki gostilni celo pretepiti. Seveda mu je nekdo dobro izmil željosti, in Smovec je letel po orožnike, češ, da mu je nekdo zobe izbil. Zares v čast naj si šteje naša župnija, ki ima takega ključarja in tudi šolski odbor ima lepega predsednika. Kako je Smovec pričel v neki pravdi, to je znano vsem. Res kosmato vest imajo nekateri ljudje, ki se ne boje ne Boga, ne hudiča,

čprav so klerikalci in najboljši škofovi prijatelji.

Koncert hrvaških srednješolcev, ki je bil snoči v „Narodnem domu“, ni bil poseben tako, kakor bi bilo želeli in pričakovati. Dvorana je bila sicer polna, a polnili so jo vednoma dijaki in dijakinje. A vendar bi zagrebški srednješolci zaslužili, da bi njih koncert posetilo tudi drugo občinstvo, da bi vsaj deloma bili pokriti stroški. Krivda, da koncert ni bil tako obiskan, kakor bi bilo želeli, pa ni toliko na občinstvu, kakor na prirediteljih, ki niso skrbeli za zadostno reklamo. Z dvema kratkima noticesma v zadnjih dneh po listih, se občinstvo pač ne da privabiti na koncert v zaprti dvorani! In v prvi vrsti temu, da se je koncert premalo razglasil, pripisujemo, da pri večerjani prireditvi ni bilo celo takega občinstva, ki je sicer vedno na mestu, kadarkoli gre za kako narodno ali rodoljubno stvar. Predvsem pa se je opazilo, da je na snočnjem koncertu manjkalo s par častnimi izjemami tudi vse srednješolsko učitelstvo, kar je na mladino pač moralo napraviti mučen vtisk. Ako mladina niti pri svojih vzgojiteljih ne najde simpatij, kje si jih naj potem išče? O koncertu samem se moramo izraziti z največjo pohvalo. Orkester je igral eksaktno in precizno vse glasbene točke, med katerimi je bilo več dokaj težkih. Koncert je vodil g. O. Smodek, ki se je izkazal kot spretnega in nadarjenega dirigenta. Vobče lahko rečemo, da je zagrebškim srednjim šolam le čestitati, da imajo med svojimi gjenoci toliko glasbeno naobraženih sil, ki tvorijo ta orkester. Po koncertu se je razvil animiran ples, ki je trajal do ranega jutra.

Orožniško poveljstvo in deželna vlada. Piše se nam z dežele: Divji avtomobilisti. Pod tem naslovom se pisatelj članka v št. 76 „Slov. Naroda“ z dne 31. marca t. l. pritožuje radi nezgod, katere povzročajo razni avtomobilisti na javnih cestah in se pri tem naglašja, da ima žandarmerija paziti na vsak prestopke omenjenega športa. To je res. Ali resnici na ljubo bodi tu povedano, da ima žandarmerija sedaj glede nastopa proti avtomobilistom takorekoč vezane roke, in morajo orožniki radi tega večkrat brez njihove krivde kako kritiko slišati. Naj zatorej javnost izve, kako stvar stoji, da ne bodo orožniki, ki imajo že itak težavno in odgovornostno polno službo, vedno na kritičnem krožniku. Kakor se je iz popolnoma zanesljivih virov izvedelo, je vzrok naslednji, da na cestah glede vožnje z avtomobili še vedno ni zaželenega reda, vključ strogosti dotični ministerijalni odredbi od 27. novembra 1905 drž. zak. št. 156. Takoj nastopno leto 1906 v avtomobilski sezoni so orožniki dotično odredbo strogo izvrševali in pri tem več avtomobilistov, ki se niso hoteli postaviti pokoriti, oblastvom naznanili. To pa seveda dotičnim gospodom, ki so sami bogatini in plemiči, ni bilo po volji, ker mislijo, da človeka od barona naprej sploh ne vežejo postave. Nakateri teh gospodov so se radi tega pri orožniškemu polkovniku Riedlingerju pritožili, češ, da jih orožniki na cestah brez vzroka nadlegujejo in oblastvom naznanjajo. Gospod polkovnik Riedlinger je izdal takoj na podrejene mu orožniške poštaje pismo povelje št. 1934 od 14. septembra 1906, da se smejo kaznjiva dejanja od strani avtomobilistov samo tedaj naznaniti, kadar so ista s pričami, okolnostmi ali dogodki dokazana. Pri vseh drugih kaznivih dejanjih zadostuje orožnik sam za pričo, le pri avtomobilistih ne. Predpisa, na katerega bi se zamoglo omenjeno Riedlingerjevo povelje opirati, ni. Dostikrat se pripeti, da rasun orožnika ni nobene priče dogodka in zakaj naj bi bil krilec postave tedaj prost? In če so priče, se te večinoma izgovarjajo, da niso dobro videli, kako se je dogodek vršil, da se izognejo neprijetnih plovov k oblastvom. V omenjenem povelju stoji, le take služaje naznaniti, ki so z dogodki dokazani. Jako lepo! Orožnik bi moral torej čakati, da milostljivi avtomobilisti kaj voz prevrnejo ali kakega človeka povozijo in potem bi smel še le nastopiti. Ker so se vsled samovoljnosti avtomobilistov na cestah vedno nesreče ponavljale in se še, in na splošno pritožbe je deželna vlada za Kranjsko, na podlagi obstoječe ministerijalne odredbe, izdala strogi ukaz št. 25.040 od 25. novembra 1907, da imajo varstveni organi, (pod katerimi se tudi orožniki razumejo) vsak prestopke omenjene avtomobiliske odredbe takoj naznaniti, to raj ne čakati, da se kaka nesreča zgodi. Ker morajo orožniki iz disciplinarnih ozirov polkovnikova povelja bolj spoštovati kot odredbe politične oblasti, si pač nobeden orožnik ne upa dotičnemu povelju nasprotovati, zato so avtomobilisti še vedno popolnoma svobodni in se jim ni treba dosti brigati za odredbe. Radovedni smo, kako bode polkovnik Riedlinger svoje dotično povelje preklisal. Rad

ali nerad bode to moral storiti, kajti politična oblast je in ostane službena oblast orožniška, ona ima voditi orožniško službo in izdajati potrebna navodila in ukazom teh oblastvom se morajo tudi deželno orožniški poveljniki pokoriti. Slavna deželna vlada se prosi, da predstojajo v vednost vsame in potem potrebno ukrene, da se še vendar enkrat napravi cestni red glede avtomobilistov. Sploh se pa slavna vlada pri okrajnih glavarstvih lahko prepriča, koliko uspehov so orožniki dosegli pri izvrševanju omenjene odredbe do izdaje omenjenega Riedlingerjevega povelja, in koliko po njegovi izdaji, potem bode prišla slavna vlada do prepričanja, kdo na deželi varnostno službo ovira. Leta 1906 je neki baron na Gorenjskem pri deželnoorožniškem poveljstvu orožnike z gorenjske strani ovadil, da ti samo njega, oziroma njegov avtomobil naznanjajo, medtem ko drugih cestnih in raznih prestopkov ne vidijo in se sploh ne brigajo zanje. Gospod polkovnik Riedlinger je na podlagi te ovadbe odredil stroga poizvedovanja, pri tem se je dognalo, da je bila ta baronova ovadba popolnoma neutemeljena. Dotični baron je torej orožnike iz maščevanja obdolžil zanikarnosti v službi in se s tem storil kriv prestopka zoper varnost časti. Zakaj ni gospod polkovnik Riedlinger proti dotičnemu baronu odredil kazenskega postopanja? Ali mar zato ne, ker je baron? Naj bi si kak drug navadni človek dovolil kako predrznost in bi ne mogel dokazati resnice svoje obdolžitve, takemu bi bila kazen gotova, ali bi bil vsaj sodnik na odgovor pozvan. Baronu vsega tega ni bilo treba. Takih in enakih slučajev bi se dalo več naštet.

Odbor „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“ ima svojo sejo v ponedeljek 5. t. m. ob 6. zvečer v uredništvu „Slovenskega Naroda“. Gospodje odborniki se vljudo vabijo, da se te seje zanesljivo udeležijo.

Sokol II. opozarja še enkrat vse brate člane in druge na jutrišnji svoj javni pešizlet v kroju v Dolnice. Odhod točno ob 2. pop. iz telovadnice II. mestne deške šole na Cojzovem grabnu, povratek pa proti večeru skozi Šiško v Ljubljano. Isto tako opozarja tudi vse brate na današnje redovne vaje, ki se vrše od 8. do 9. ure zvečer v društveni telovadnici.

Veseli dogodek iz jubilejnega izpoveda na Dunaju objavlja zadnja številka „Koroška“. Ondi pravi v uvodnem članku: „Koroški Nemci, ki marsikatero narodno pesem imenujejo svojo, čeravno jo je slišal slavni Košat v slovenskem kraju, so se tudi sedaj hoteli ponasati s slovenskim lipom. Vzeti so seboj naše Ziljanke in Ziljanke v na rodni noši, da na kažejo svetu, da je tudi lepa Ziljska dolina s svojimi brhimi fanti in zalimi dekletji — nemška! Toda Nemec obrača, Slovenec pa včasih obrne! — Komaj so prišli Ziljani v dotik s Slovenci iz Kranjske, komaj so videli slovenske trakove in slišali zmagovalni slovenski živjo, je vskipela slovenska kri Koroška in iz mnogoterih koroških ust se je razlegel isti pozdrav! To so vam bile navdušene lepe Ziljanke, veseli naši ziljski fantje — Slovenci so se našli! In ko so prikorkali pred cesarja, poudravlili so ga s presrečnim „Zivio“! Zastonj je bil trud njih voditeljev in ostalih Korošcev prepričati jih s „Hoch“ in „Heil“, naš pozdrav je zmagal in naša pesem! Kajti kar naenkrat so se spomnili tudi neke lepe domače pesmi in zmagonosno so prepevali: „Koroški smo fantje iz Zile dom, — Slovenskega duha, slovenskega srca! — In vsak naj propade, kdor rod naš taji, — saj še zemlja ne bo bila njegove krvi!“ To pa je bilo najlepši prizor za Slovence na Dunaju!

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ opozarja še enkrat na društveno veselico, ki bo jutri v „Narodnem domu“. Pripominjamo, da se veselica vrši ob vsakem vremenu. — Nekaj krasnih dobikov za našo veselico je razstavljenih danes in jutri dopoldne v izložbi trdnice Gričar & Mejač. Poštna uprava je dovolila, da se postavi pri jutrišnji veselici na vrhu „Narodnega doma“ poštni nabiralnik, iz katerega se bodo dvignila pisma ob 9. 12. in 4. ponoči.

Ubogi oča Smovec! Škofov prijatelj oča Smovec, bivši župan v Medvodah, je v velikih nadlogah in težavah. Svoj čas je trdil, da je Beroe kriv vseh tožba in sovraštva v župniji, zdaj pa ko Berceta že nad dve leti ni tam, ima pa oča Smovec vedno opraviti s kazenskimi sodiščem. Pred tremi tedni je bil obsojen na 300 K pri okrajnem sodišču v Ljubljani, ker je očital Francu Kokalju, posestniku na Rakovniku in prejšnjemu svojemu pristašu, da je goljuf in da misli, da bo njega tudi goljufal. Drugič je bil Smovec ovaden od An-

tona Tavčarja, posestnika iz Spodnje Senice zaradi „prekratkega“ jezika. Danes teden bi imela biti obravnava. Prejšnji dan je pa poslal Smovec k svojem nasprotniku žensko, ki naj bi dosegla poravnavo. Obljubil je plačati vse stroške in 5 fl tožniku. Usmiljen mu je Tavčar odpustil. Zlobni jeziki se čudijo, da rabi Smovec ženske za usluge, ko bo letos za krompir tako trda. Kakor znano plačuje Smovec ženskam s pehari krompirja, če mu katera stori kako uslugo. Naj bi bil raje poslal k Tavčarju kakega možkega! Med tem se je pa Smovec pretepal iz prijaznosti in ljubeznosti z nekim posestnikom iz Svetja. Med njim in posestniki iz Svetja je postalo razmerje zelo nepeto, ker je Smovec v pravdi med temi posestniki in Jarcom zaradi uporabe neke steze pričal v prilog svojega prijatelja. Po pretepu je Smovec dejal, da mu je nasprotnik izbil zob in pri deželnem sodišču se je bila uvela proti tistemu posestniku iz Svetja preiskava zaradi teške telesne poškodbe. Dr. Schuster je pregledal Svoljšakova usta zelo natančno ter dognal, da Smovec že zdavnaj nima nobenega zoba. Svar se je odstopila okrajni sodniji in bo menda v sredo huda obravnava. Nam se ubogi Smovec v resnici smili. Koliko mora ta revež prestati! Sosedom se smili, dasi je njih politični nasprotnik. Koliko bolj bi se jim šele smilil, če bi bil z njimi! Grmek in Berceta nima več, da bi ju glodal, zdaj bi se pa rad skopal nad sosedo. Ali še nima dosti kazni škofov ljubljencev?

Zavolje suhe in pomanjkanja vode so se odpejali pretekli teden, kakor se nam poroča iz Rudolfovega, delavci iz Auerspergovih gozdov na „Roghi“ domov na Hrvaško proti Zagrebu. Odpotovalo je jeseni kakih sto odraslih in nekaj mladih fantov. Delo se sicer v gozdovih ni popolnoma ustavilo; sekajo prastare buke in smreke, vozijo z malo železnico krije do prostora, kjer je postavljena parna žaga, koja pa radi nedostatkata vode ne more rezati in se bode napravljeno blago razrezalo v jeseni in po zimi. Največ se izreže bukovine za takozvane „tavolette“, to so tenke desčice, ki se pošiljajo v južno Italijo, Sicilijo in Afriko, od koder se zopet vrnejo nazaj k nam v podobi s pomarančami in limonami napolnjenih zabojčkov.

Slovenski Sokol učitelj črnogorskih častnikov. Črnogorska vlada je naprosila češko sokolsko zvezo, naj ji pošlje telovadnega učitelja, ki bo podučeval črnogorske oficirje v telovadbi. Češka sokolska zveza pošlje člana žalskega Sokola, sedaj vaditelja v Pragi, gosp. Viljema Kukca, ki ostane tri mesece v Črni gori.

Teorija in praksa. Pred nedavnim je pisal „Slovenec“, da sestoji pevski zbor „Ljublj. Zvona“ skoro iz samih magistratnih slug, in vendar je prav dobro znano, kako je nekdo od „Slovenca“ lazil za pevcem „Ljublj. Zvona“ in magistratnim slugom, obetaje mu službo pri klerikalcih, če pristopi k pevskemu društvu brez pevcev, namreč k „Ljubljani“. In take stvari se ponavljajo še sedaj. Slaba mora presti „Ljubljani“ za pevce, če jih morajo „Slovenčevi“ redakterji loviti po ulicah.

Gledališki večer v Radovljici. Napovedana predstava članov deželnega gledališča iz Ljubljane na dan 1. julija se je morala preložiti na sredo dne 8. julija t. l. V igri „Nočno delo“ so zaposleni: gospa Danilova, g. Verovšek ter g. Nučič in Danilo. Pevske točke in kpletke proizvaja g. Povhe.

Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda bo 8. septembra v Ptuj. **Prijeti svedrovc.** Na Reki so prijeli 26 letnega delavca Jakoba Jedrejčiča in 35letnega krčmarja Nikolaja Harabalja, ki sta soudeležena na vlomih tatinske bande Koren, ki je vlomila tudi pri Bebošinu v Ljubljani.

Najdeno šolsko spričevalo. Šolska učenka A. T. na 8. razrednici pri Sv. Jakobu je izgubila šolsko spričevalo. Dobi ga v našem uredništvu.

Umrli je v Sevnici upokojeni nadučitelj Ant. Kovačič v 67. letu svoje starosti. — Rajnik bil je naposled nadučitelj pri Sv. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem, od koder se je leta 1902 nastanil v Sevnici na Spod. Štajerskem. Bil je vedno zaveden in značajan narodnjak. Blag mu spomin!

Požari. V nedeljo, 21. junija, je pogorel v Jatni pri Svibnem občine Sv. Križ, radeškega okraja, gozda in posekanih smrek za 30 tisoč kron, in sicer firmi „Leykam Josefthal“. Firma je bila zavarovana. Govori se, da je bilo nalašč zažgano. — V ponedeljek, 29. junija, je pogorela hiša Gašperja Kajtna v Račici pri Loki, občine Loke pri Zid. mostu.

Nesreče. V torek, 30. junija, je utonil pri kopanju v Savinji 16letni delavec cementne tovarne Ivan Papež iz Radeža pri Loki. To je letos že

tretji slučaj smrti vsled utonjenja v bližini Zid. mosta. — V torek, 30. junija, ob 4. pop. je bila v Radežah povozena občinska uboga Podlesnik Marija. Bila je gluha. Povožil jo je nek voznik iz Sentjurja. Bila je na mestu mrtva.

Veliko vrtno veselico priredi ob priliki žegnania pri Sv. Jakobu „Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okra“ dne 26. julija pri Plankarju na Dolenjski cesti. Spored je jako raznovrsten in zanimiv in ga objavimo prihodnjič. Opozorjamo narodno občinstvo na to veselico.

Odvetniški izpit je napravil v Trstu dr. Alojzij Bratkovič, odvetniški koncipient v Mariboru.

Odlikovanje. Ivana Spetič, kuharica pri posestniku Josipu Habetu v Gočah, je dobila za 40letno zvesto službovanje častno svetinjo.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 26. jun. do 2. jul. je dela iskalo 19 moških in 46 ženskih uslužbencev. Delo je bilo ponudeno 15 uslužbenec. V 37 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj, moški: 2 vrtnarja, 5 trgovskih slug, 10 delavcev za predilnico, 5 pivovoznikov, 8 konjskih hlapcev, 1 oženjen paznik. Ženske: 1 kontoristinja, 1 prodajalka mešane stroke, 4 računске natakariče, 5 podnatakari, 5 gost. kuharice, 6 gost. deklic, 6 kuharice, 3 sobarice, 8 deklic za vsako delo, 3 deklice k otrokom, 25 delavk za predilnico. Službe iščejo moški: Več pisarniških in gost. slug, 2 vrtnarja, 2 hišnika. Ženske: 2 blagajničarki, več prodajalk raznih strok, 1 gospodinja, 2 hišnici. Oddati je več stanovanj, mesečnih sob in letoviščnih stanovanj. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor. Za posredovanje je plačati 40 v vpisnine, posredovalnine ni.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 1 poslovodja, 3 pomočniki mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, en pomočnik manufakturne stroke, 1 kontoristinja, 5 prodajalk, 5 učencev. — Službe iščejo: 3 kontoristi, 3 knjigovodji, 18 pomočnikov mešane stroke, 5 pomočnikov specerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 16 kontoristinj, 9 blagajničark, 6 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majhni odškodnini.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Boj kot pivopivec se še vedno nadaljuje in celo zelo vztrajno. Nekateri gostilničarji imajo s tem že obično škodo, sosebno še, ker gotovi pivopivci nečejo tam celo vina piti, marveč gredo tja, kjer je pivo po 20 vin. Več gostilničarjev je že razglasilo, da dajo pivo po 22, odnosno po 20 vin. vrček, mnogo jih je pa, ki so začeli postajati na podražanje zelo hudi in so nekateri že mnenja, opustiti kartelne pivovarne in jemati pivo od onih, ki niso s kartelom v nobeni zvezi. Razumno. Najboljša gostilna s tem lahko izgubi stalne goste, in kaj začeti potem, da jih zopet pridobi. Neki zaloznik piva se je baje, pravimo baje, izrazil, da kateri gostilničar ne bode hotel vzeti piva, pa mu tudi ledu ne bode dal. Pivopivci so dejali, da se bode najbrže zgodilo oboje. Govorica kroži, da pivovarne, ki niso v zvezi s kartelom, tudi za drag denar ne gredo v to družbo in sicer iz dvojnega stališča. Prvič zato, ker se jim sedanja cena piva ne zdi prenizka, drugič pa vsled tega, da občinstvo ne bo reveč izmagozano. Tako naj napravijo vse tovarne, pa bode mir pivove vojske. Med pivopivci je pa le en glas: „Vrček po 20 v., ali nič.“

Prašiča so ukradli dosedaj še neznanu tatovi baronu Codelliju iz graščinskega hleva na Kodoljevem. Prašič je bil vreden 40 K.

Tatovi, ki so pred kratkim ukradli v kemični tovarni iz pisarne železno ročno blagajnico, so jo potem nesli na Ljubljansko polje, pobrali iz nje vseh 700 K in izginili v temno noč. Prazno blagajnico je sedaj našla ob priliki žetve neka ženica in jo oddala na pristojno mesto.

Karambol. Ko je včeraj vozil poštni voz po Sv. Petra cesti, mu pripelje nasproti posestnik Anton Markič ter zadene v poštni voz s tako silo, da mu je zlomil oje in tudi voz nekoliko poškodoval.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljal iz Amerike 50 Hrvatov in Slovencev, 28 Hrvatov je prišlo pa iz Beljaka.

Izgubljeno in najdeno. Šivilja gđc. Angela Gorčeva je izgubila prost bankovec za 10 K. — Ga. Fr. Simonova je izgubila rjavo denarni-

co, v kateri je imela do 9 K denarja. — Sluga Ivan Bobek je našel zavitek, v katerem je bila ženska srajca. — Kurjač Franc Janžič je izgubil na Pogačarjevem trgu črno denarnico z vsebino 15 K.

Drobne novice.

— **Bosansko-hercegovaški tobak se je podražil** s 1. julijem vsled velike suše za 30—100%. Najhujše so prizadeti zopet revni sloji, ker je cena priljubljenim cigaretam „Bosna“ poskočila od 1 na 2 h. Tobačna reži-ja ima vsled suše pri tobaku v Hercegovini škode nad 3 milijone kron. — **Politični umor.** V Bosanskem Petrovcu je neki Bašić iz političnih vzrokov zavrtno umoril uglednega mohamedana Hadži Mehmed Kulino-vič-Aralijo.

— **Nadporočnik Aleksey**, ki je v Solnogradu nečloveško trpinčil svo-je služabnika, je v opazovalnici zbesnel, da so ga morali privezati na posteljo.

— **K materi Sičinjskega** je prišla velika deputacija maloruskih mater, ki so ji izjavile, da vsaka ru-ska žena smatra na smrt obojenega njenega sina za brata. Ustanoviti se tudi namerava maloruska ljudska šola, ki bo imela ime „šola Jelene Sičinjske.“

— **V obravnavi proti knezu Ealenburgu** je sodišče sklenilo, da povabi 29 novih prič, vsled česar bo obravnavna trajala najmanj en mesec.

— **Veliki vojaški manevri na Ogrskem** bodo od 14. do 18. sep-tembra. Udeležilo se jih bo nad 100 000 vojakov.

— **Velika nesreča v rudniku.** V Juzoviti na Ruskem so se vneli v rudniku strupeni plini, vsled česar je bilo ubitih nad 100 delavcev.

Razne stvari.

* **Konec zaročnega prstana.** V odličnih londonskih krogih so opu-stili modo zaročnega prstana, temu-č nosijo zaročenci zaročno — zapest-nico. Te zapestnice sestojijo iz dveh zlatih obrobov, ki se spajata v srčku. Obročka pa se ne nosita na zapest-nici, temuč nad laktom pri rami, kar je praktično zaradi flirta, da ne spo-znajo takoj povsod zaročencev.

* **Kaj je znanost?** To vpraša-nje je rešilo glasilo hrvaških kleri-kalcev „Hrvatstvo“ sledeče: „Zna-nost je kemična kislina, ki izjeda in uničuje vsaki verski sistem; proti krščanstvu je slab, ali bolje rečeno, krščanstvu je najboljši zaveznik.“ — Tako globoke in težko umljive filo-zofije ne uči niti naš zmedeni filozof dr. Krek.

* **136 let stari stražmešter.** Nedavno smo poročali, da živi na Ruskem stražmešter Mih. Budnikov, ki je star 128 let. Sedaj pa je prišel iz Tiflisa v Petrograd stražmešter Andrej Schmid, ki je star 136 let. Schmid je bil rojen leta 1772. ter je postal vojak leta 1796, tedaj za vlade carice Katarine. Bil je v rusko fran-coški vojski leta 1812—1814, bojeval se je v rusko-perzijski vojski od leta 1827. do 1829. Nadalje se je bojeval proti poljskim vstajem leta 1832. in 1833. in proti Madžarom leta 1849. V krimski vojski je sodeloval 92 let star. Schmid ima 39 visokih odliko-vanj ter je carski dvorni grenadir z letno pokojnino 1200 rubljev.

* **Ljubavna tragedija.** Nedavno se je izvršil v Milanu krvavi dogo-dek med soprogam in ljubimcem nje-gove žene. Mladi sodnik Paternoster se je bil strastno zaljubil v mlado in lepo soprogo trgovca Sapaglija, ro-jeno grofice Bentivoglio. Nekaj časa je gospa odbijala naskoke zaljub-ljenca, a nekoč ko je potovala v Si-cilijo jo je Paternoster pregovoril, da se je odpeljala z njim v severno Italijo in od tam v Pariz, kjer sta nekaj časa preživela skupaj. Mož je iskal ves obupan po celi Italiji svojo ženo. Med tem se je začela mlada žena kesati svojega prestopka ter naprosila skupnega prijatelja, naj po-sreduje pri njenem možu, da bi se smela vrniti k njemu. Sapaglija je takoj ženi vse odpustil ter jo jedva pričakoval. Žena se je razstala s svo-jim ljubimcem, ki se je odpeljal na-prej v Milan. Na kolodvoru ga je srečal Sapaglija, ki je pričakoval ženo. Takoj sta se sprla in zgrabila, a Pa-ternoster je potegnil revolver ter ustrelil moža svoje ljubimke. Ko se je žena pripeljala ležal je že mož smrtno ranjen v bolnišnici. Pred so-diščem je gospa izpovedala, da ni šla s sodnikom iz ljubezni, temuč ker se ji je smilil.

* **Rodbinska drama pri štokljah.** Na skednju veleposestnika Glatala v Landsbergu pri Lipskem je gnezdila že par let „zakonska“ dvo-jiša štokelj. Ko je letos začela štok-lja valiti, položil ji je sosedov sin gospe jajce v gnezdo. Poleg treh mladih štokelj se je izvalila tudi mlada goska. Ose štokelj je priletel, si ogledal „nebeški blagoslov“ ter se takoj odletel. Čez dva dni se je štokelj vrnil, in sicer s štirimi starimi

štokljami. Postavili so se ob robu gnezda ter se s začudenimi pogledi prepirali, da res ni vse v redu. Naj-brže so oboedili mamo-štokljo sako-nolomstva, zakaj preden je poteklo 15 minut, planili so po nesrečni štok-ly ter jo toliko časa klujuvali, da je poginila, naka jo je soprog, ki se je po krivici čutil ogulufanega, vrget iz gnezda. Zakonska zvestoba se po-temtakem zahteva celo pri mamah-štokljah, dočim menda za smote soprogov niso prestrogi, kakor je urejeno tudi v človeški družbi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ruski in poljski delegati na praški konferenci.

Petrograd, 4. julija. Na praško konferenco odpotujejo ti-le ruski de-legati: M. V. Krasovskij, V. M. Pe-trovo - Solovo, M. A. Iskričij, V. A. Maklakov, N. Lvov, grof V. A. Bo-brinskij, Gižickij, V. M. Volodimi-rov, J. O. Filevij, M. M. Fjedorov, Svatkovskij, tajnik »Slov. blago-tvorniteljnega občestva« V. N. Ko-rabljev, zastopnik »Kluba občest-vonih dejateljev« E. M. Dementjev in G. V. Komarov. Tudi razni ruski de-narni zavodi odpošljejo svoje zastop-nike in sicer »Klub ekonomistov« N. V. Volkova, »Vološko - kamskij komerčeski bank« S. Meja, »Torgovo-prom. zvejd« N. Avdakova, zveza sladkornih tovarov pa grofa Andreja Bobrinskoga. Krasovskij je stavil predlog, naj se da ruskim delegatom, v Prago ta-le direktiva: 1. Rusko-poljski odnosi naj ne bodo predmet razprave na konferenci in 2. ruska delegacija stoji na temelju kulturno-nacionalnega edinstva vsega ruskega naroda. O tem predlogu se bo sklepa-lo na današnji seji vseh ruskih de-legatov. Kot poljska delegata iz kra-ljevine Poljske se udeležita konfe-rence tudi poslanec v gosudarstveni dumi J. Montvill in član državnega sveta grof Olizar.

Malorusi in praška konferenca. Dunaj, 4. julija. Maloruski (ukrajinski) klub je na svoji snožnji seji sklenil, da se maloruski (ukra-jinski) poslanci oficialno ne udeleže slovanske konference in v Pragi.

Krščanski socialci in „Komenskega šola“. Dunaj, 4. julija. Razburjenje dr. Luegerja in njegove stranke radi odloka naučnega ministrstva glede izpitov na „Komenskega šoli“ na Du-naju, je docela umetno inscenirano. Minister dr. Marchet je ta svoj ukrep zapovedal že v seji proračun-skega odseka dne 5. maja, ne da bi kateri izmed navzočih 10 krščan-sko-socialnih poslancev proti temu protestiral.

Grof Ignatjev umrl. Petrograd 4. julija. Danes je tu umrl veliki slovanofil grof Ignatjev. Pokojnik je bil rojen l. 1832. v Pe-trogradu. Po končanih študijah je vstopil v diplomatsko službo, kjer se je vedno potegoval z velikim navdu-šenjem za slovanske interese. Nje-govo delo in predvsem njegova za-sluga je, da se je Rusija l. 1878. od-ločila osvoboditi Bolgare turškega jarma. Po berlinskem kongresu, ki je uničil sadove sanstefanskega miru, se je grof Ignatjev umaknil s poli-tične arene. Ko je car Aleksander III. zasedel prestol, je zopet stopil v javnost. Najprej je bil minister car-skih domen, kasneje pa minister no-tranjih del.

Beck konfirira z Nemol. Dunaj 4. julija. Ministrski pred-sednik baron Beck je imel danes dolgotrajna posvetovanja z raznimi nemškimi poslanci.

„Komenskega šola“. Dunaj 4. julija. Na Komenskega šoli je bil danes sklep šolskega leta. Pri slavnosti sta bila navzoča zastop-nik češkega ministra-rojaka Praška in predsednik češkega narodnega sveta poslanec dr. Čelakovsky.

Profesor Jagić v pokoju. Dunaj 4. julija. Profesor Jagić je imel danes svoje zadnje predava-nje, pri katerem se je v prisrčnih besedah poslovlil od svojih slušateljev. Dijaki so mu priredili iskreno ova-cijo.

Trgovinski minister v Gradežu. Dunaj 4. julija. Trgovinski mi-nister dr. Fiedler, čegar hči je te dni položila izpit na Komenskega šoli, odpotuje danes v Gradež, kjer ostane s svojo rodbino do prihodnje ne-delje.

Gospodarstvo.

— **Trgovska-obrtna zadruga v Ljubljani.** V mesecu juniju je bilo vloženo 66 492 K 50 v, dvigneno je bilo pa 43.157 K 17 v. Stanje koncem maja 215 514 K 79 v, stanje koncem junija 238.790 K 12 v. Skup-nega prometa koncem junija 5.693.539 kron 24 v.

— **Splošno kreditno društvo v Ljubljani.** Denarni promet meseca junija 1908: Skupni prejemki 368.676 kron 91 v, izdatki 358 594 K 40 v, torej skupni promet 717 271 K 31 v. Skupni promet od 1. januarja do 30. junija t. l. 3.355.998 K 16 v. Stanje hranilnih vlog in tekočega računa dne 30. junija 1908 1.199 284 K 97 v. Stanje posojil dne 30. junija 1908 1.114.888 K 63 v.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu juniju 1908 je 258 strank vložilo 61 701 K 70 v, 221 strank vložilo 72 893 K 90 v, 10 strankam se je izplačalo hipoteč-nih posojil 11.750 K — v, 385 menio se je eskomptovalo za 95 057 K — v, stanje vlog 3.312.065 K 77 v, denarni promet 416 089 K 19 v. Vseh strank je bilo 1900.

— **Mestna hranilnica v Idriji** je imela v prvi polovici l. 1908 pre-jemkov 185 953 K 80 v, izdatkov 183 325 K 37 v, torej 369 279 K 17 v denarnega prometa. Hranilnih vlog se je v tem času vložilo 109.181 K 78 v, dvignilo pa 44 242 K 55 v.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bo lehačojim ljudem priporočati je porabo prist-nega „Mollovega Seidlita-praška“, ki je pre-kušeno domače zdravilo in vpliva na želodac krepilno ter pospešuje na prebavljenje in sicer z rastjočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj, DUNAJSKA TUCHLAUBEN 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-parat, razamovan s varnostno znamko in s podpisom. 5 35—9

Edino orislen je samo
THIERRYJEV BALZAM
s seleno NUNO kot varstveno znamko. Razpošiljam najmanj 12/3 ali 6/1 ali pat. potov. rodb. steklenico za 5 K. Zavarovani zastoj.
Thierrjeveto centifolijsko mazilo
Razpošiljam najmanj 2 steklenici K 3/40 Zavarov. zastoj.
Povsod priznani kot najboljši domači zdravili proti slabostim želodca, gorčici, krcem, poskodbam, ranam itd. — Naslov za naročilo in denarne nakaznice: A. Thierry, lekarnar pri angliu varhu v Pragrau pri Rogatu. 1359—12
Zaloga v vseh lekarnah.

Poslano.
= Mislite na =
mnihovograške
čevlje =

395—14 od gl.
moški na trakove najfin. Izdelani 6'90
damski na trakove najfin. Izdelani 5'75
damski nizki pariški najf. Izdelani 3'90
Tvornica Jámčl za vsak par.
Popravljanja točno in cenó.
HENRIK KENDA
založba c. kr. prlv. čevljarske
tvornice mnihovograške.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesne in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica s navodeno 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaše izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
sob, sato je vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno omanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarnar Mil. Leustoka
v Ljubljani; Rasilova cesta št. 1
zalog. novozakajnega Fran Jožičevega
lobil. mesta. 25 27

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesne in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica s navodeno 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaše izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
sob, sato je vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno omanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarnar Mil. Leustoka
v Ljubljani; Rasilova cesta št. 1
zalog. novozakajnega Fran Jožičevega
lobil. mesta. 25 27

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesne in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica s navodeno 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaše izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
sob, sato je vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno omanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarnar Mil. Leustoka
v Ljubljani; Rasilova cesta št. 1
zalog. novozakajnega Fran Jožičevega
lobil. mesta. 25 27

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesne in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica s navodeno 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaše izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
sob, sato je vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno omanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarnar Mil. Leustoka
v Ljubljani; Rasilova cesta št. 1
zalog. novozakajnega Fran Jožičevega
lobil. mesta. 25 27

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesne in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica s navodeno 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaše izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
sob, sato je vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno omanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarnar Mil. Leustoka
v Ljubljani; Rasilova cesta št. 1
zalog. novozakajnega Fran Jožičevega
lobil. mesta. 25 27

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesne in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica s navodeno 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaše izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
sob, sato je vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno omanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarnar Mil. Leustoka
v Ljubljani; Rasilova cesta št. 1
zalog. novozakajnega Fran Jožičevega
lobil. mesta. 25 27

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesne in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica s navodeno 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaše izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi
sob, sato je vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno omanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1908.
Dož. lekarnar Mil. Leustoka
v Ljubljani; Rasilova cesta št. 1
zalog. novozakajnega Fran Jožičevega
lobil. mesta. 25 27

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda.
G. I. Černe v St. Petru na Krasu 14 K ka-
tere je nabral kegljaški klub ob odhodnici
g. inženirja Brabencja. — G. Fr. Zorman ob
priliki blagoslovljenja brigadne požarne bram-
be »Valtava« 1 K. — Lovski klub »Gaberke«
nabral ob priliki, ko se je sestavil 11 K. —
Vesela družba Postojčanov v Predjamskem
gradu 10 K. — I. drž. gim. IV. b razr. 11'50
kron. — G. Marija Pfeifer, g. Jugovičeva ter
g. Janko Maurer z Rake 6 K mesto »raket«
ob prazniku slovenskih apostolov. — G. Al-
bin Sajovic v Litiji 6-10 K, nabranih ob pri-
liki godovacije g. Mimi Tolaziljeve in gospe
Mici Hočvarjeve. — G. J. Rahne, c. kr. no-
tar na Brdu 10 K iz kazenske poravnave Ber-
var Filip iz Blagovice. — G. M. Pfeifer v

Krškem 4 K, katere ste darovali (a 2 K) g.
Josipina Jerman ter g. Fani Šusteršič, mesto
raket na predvečer godu naših apostolov. —
G. M. Bregar v Mariboru 3 50 K. — Skupaj
77'10 K — Srčna hvala! — Živeli!

Za Primož Trubarjev spomenik.
Učitelstvo pujskega okraja prvemu sloven-
skemu književniku 10 20 K — Živeli!

Za pogorelec na Bledu. Stalni gostje
pri »Figovcu« ne marajo piti piva gostilni-
čarja, ki se je med drugimi največ potezal
za podračenje, in se ne udeležijo koncerta v
Švicariji v korist blejskih pogorelcev zato pa
pošiljajo med seboj nabrano svoto 53 kron
v isti namen s prošnjo, naj se ta svota pošlje
gospodu Feterneku na Bledu. — Srčna hvala
v imenu pogorelcev!

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kursni dan, borze 3. julija 1908.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
42% majska renta	97—	97 20
42% srebrna renta	99 15	99 35
4% avstr. kronska renta . .	97 20	97 40
4% zлата	115 85	116 05
4% ogrska kronska renta . .	93—	93 20
4% zлата	110 80	111—
4% posojilo dež. Kranjske .	97 75	98 75
4% posojilo mesta Spjel . .	100 10	101 10
4% Zadar	99 20	100 20
4% bos.-herc. železniško . .	98 65	99 65
4% posojilo 1902	97 95	98 25
4% češka dež. banka k. o. . .	97 50	98 50
4% zast. pisma gal. dež. . .	98 70	99 70
4% hipotečne banke	104—	105—
4% pešt. kom. k. o. z . . .	104—	105—
4% 10% pr.	98 50	99 50
4% zast. pisma Innerst. . .	98 50	99 50
4% hranilnice	98 25	99 25
4% zast. pisma ogr. centr. .	98 50	99 50
4% dež. hranilnice	98—	99—
4% z. pis. ogr. hip. ban. . .	99 75	100 75
4% obl. ogr. lokalnih že- . .	98—	99—
4% leznik d. dr.	99 75	100 75
4% obl. češke ind. banke . .	98—	99—
4% prior. lok. želez. Trst- . .	99 90	—
4% Poreč	98—	99—
4% prior. dolenskih žel. . .	279—	281—
4% prior. juž. žel. kup. 1/2% .	99 10	100 10
4% avstr. pos. za žel. p. o. .	151—	155—

Srečke.	151—	155—
Srečke od l. 1860 1/2	261—	265—
od l. 1864	142 75	146 75
tizske	268 50	274 50
zem. kred. I. emisije . . .	261 50	267 50
II.	239 50	245 50
ogrške hip. banke	102—	108—
srbske a frs. 100—	186—	187—
turške	19 50	21 50
Baslika	470 50	480 50
Kreditne	108—	118—
Imenške	111—	121—
Krakovske	60 40	66 40
Ljubljanske	50 40	54 40
Avstr. rdeč. križa	25 50	27 50
Ogr.	67 50	71 50
Rodolfove	187 25	188 25
Salcburške	493—	503—
Dunajske kom.	113—	114—

Delnice.	113—	114—
Žužne železnice	691 50	692 50
Državne železnice	1735—	1745—
Avstr.-ogrške bančne deln. .	619 75	620 75
Avstr. kreditne banke . . .	737—	738—
Ogrske	238—	238 50
Živnostenske	70—	71—
Premogokop v Mostu (Brüx) .	656—	657—
Alpske montan	2655—	2662—
Praške žel. ind. dr.	547 60	548 60
Rima-Murányi	265—	270—
Trboveljske prem. družbe . .	521—	524—
Avstr. orožne tovr. družbe .	166—	170—
Češke sladkorne družbe . . .	11 36	11 38

Valute.	11 36	11 38
C. kr. cekin	19 09	19 12
20 franki	23 43	23 54
20 marke	23 92	23 93
Sovereigns	117 52	117 72
Marke	95 50	95 65
Laški bankovci	2 51	2 52
Rubliji	4 80	5—
Dolarji	—	—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 4. julija 1908.

Termin	za 50 kg K	10 86
Pšenica za oktober	za 50 kg K	8 86
Rž za oktober	za 50 kg K	6 98
Koruza za julij	za 50 kg K	7 06
„ za avgust	za 50 kg K	6 95
„ za maj 1909	za 50 kg K	8 25
Oves za oktober	za 50 kg K	8 25

Effektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 206. Srednji tlačni tlak 786.9 mm.

#

Boljšo gostilno

iščem v najem ali na račun v Ljubljani ozir. v Šiški.

Ponudbe na uprav. „Slovenskega Naroda“.

2295-2

Hiša

s sadnim vrtnom se proda v št. Vidu št. 62. — Poizve se pri Leopoldu Štruklju istotam 48. 2258-2

Dijaki

se sprejmejo za prihodnje šolsko leto na dobro hrano in stanovanje pod strogim nadzorstvom. Kje, pove iz prijaznosti g. Novotny, Dunajska cesta št. 11. 2298-3

Stanovanje

s 4 sobami ter sobo za služkinjo išče mirna stranka brez otrok za 1. okt. ber v Ljubljani. Na razpolago naj bi bilo nekaj senčnatih vrtov.

Ponudbe na uprav. „Slovenskega Naroda“.

2270-2

Lepe prsi

v dveh mesecih povzročijo
PILULE ORIENTALES
edine, ki prsi razvijejo, utrdijo, obnove in dajo ženskemu stasu graciozno zalitost, ne da bi škodilo zdravju. Zajemeno brez arzenika. Pri- znano od zdravniških uče- njakov. Absolutna tajnost. Skatljica z navodilom K 645 franko. J. Ratič, lekarnar, Pariz. Zaloga v Buda-Pešti Josip pl. To- rok, lekarnar Király utca 12, v Pragi Fr. Vitek & Comp. 2256-1

Prilika za nakup!

Prekrasna žepna ura z verižico samo K 350.

30. 0 komadov nakup- ljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebreno verižico, natančno idočo za samo 3 K 50 vis. Dalje po- nujam pristno pozlačeno 36 urno remonto- arko na sidro, veleprima švic. ura s pozlač. verižico za 5 kron. 3letno pismeno jamstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja S. KOHANE, izvoz ur Krašov št. 358. Nebroj zahvalnih pisem in nešteto ponaročb. Za neugajoče denar nazaj. 2311

Z električ. obratom urejena tionalna
G. Skrbic
v Zagrebu. Illica šte. 40

prilika svoje na glasn solidne in cenene 26
žaluzije
les. tkane in plat- nene rolete, želez- ne in lesene kapice za okna in pro- storce in pros. da šim več pozornosti poklonite tej solidni tionalni. Genovniki in proračuni na zahtevo zastoj.

Opozori se

pri nakupu
blaga za moške in ženske obleke
na blizu 40 let obstoječo tionalno
R. MIKLAUC
Ljubljana
Stritarjeve (Spitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se dopošilja vzorec.

AVGUST REPIC

sodar 27
Ljubljana, Kolesarske ulice 16
(v Trnavem)
izdeluje prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

Priporočila se
trgovina
z oblačilnim blagom
HUGO IHL
Stritarjeve ulice št. 4.
Velika zaloga
najnovejšega
in
najboljšega
blaga za ženske
in moške obleke.

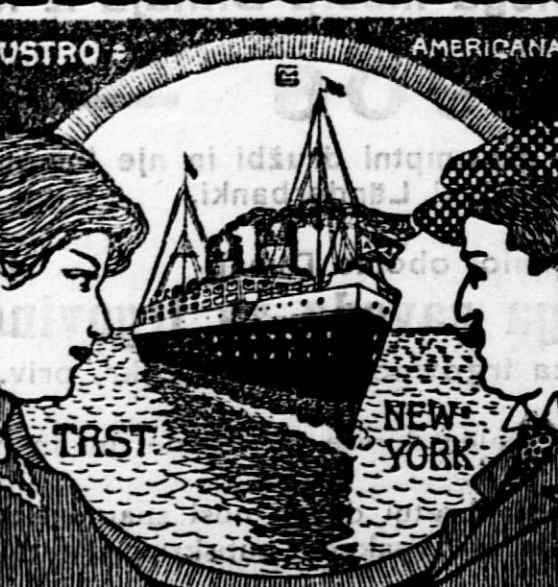
Vzorec na zahtevanje pošiljamo prosto.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
— Električni obrat. —
Ustanov- ljen leta 1842.
Brata Eberl
Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Pisarniška delavnica s. k. drž. in s. k. priv. jaz. Zvez.
Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena slikarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za slikarje, sil- karje in zidarje, številnega mazila za hrastove pode, karbolinske itd.
Posebno priporočava slav. obdinstvo najnovejša, najboljša in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi al. obdinstvo za vse v najin. stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rešila in fino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporočila
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejša tionalna
po najnižji ceni.

Podniki v Ameriko
Najboljše tionalno, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simon Kmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Kotlovarna pojasnila daje se brezplačno.

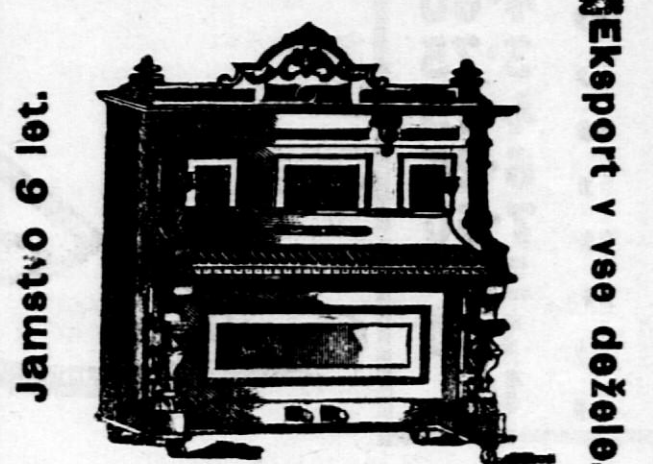
Hiša

s 3 sobami, 2 kuhinjama, 2 ko- larnicama in pralnico se iz proste roke proda. — Več se izve pri last- niku na Gosti pod Rožnik št. 72 v Rožni dolini pri Ljubljani. 2294-2

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.
se priporočila v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre- deluje stare samokresnice, sprejema vsako- vrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustro- vani ceniki zastoj. 27

Odlikovana
Prva kr. tionalna klavirjev
Ljubljana
Hilšerjeve ulice 5 Blizu Gradšču
Rudolf A. Warbinek

Priporočila svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samo- igralne
za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1708 27
Največja tionalna na jugu Avstrije.

NOXIN

Najboljše mazilo za čevlje.
Dobiva se v vseh boljših trgovinah.
Zaloga pri
K. A. Kregarja v Ljubljani
Sv. Petra cesta 2. 2027-3

Singerjevi šivalni stroji

naj se kupujejo samo v naših prodaj- nalnicah, ki se vse spoznajo po tem- le kazalu:

Ne dajte se premotiti z oglasi, ki jim je namen, da bi s tem, da merijo na ime SINGER, spravili v denar stare ali pa stroje drugega iz- vora, ker naših šivalnih strojev ne dajemo prepro- dajalcem, ampak jih sami prodajamo obdinstvu na- ravnost. 1314-1
SINGER Co.
delniška družba za šivalne stroje.
Podružnica:
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Perje

za postelje in puh
priporočila po najnižjih cenah
F. HITI 27
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cena solidna.
Točna postrožba.

Jos. Eberle
— urar —
trgovca z zlatino in srebrnino
na Mestnem trgu št. 17
priporočila svoje velike zalogo precizij- skih ur iz prvih tovar, budilk, stenskih, salonskih in ur na nihalo, briljantov, zlatnine in srebrnine. Namizna oprava iz kitajskega srebra.
Lastna delavnica za popra- vila in vsa nova dela.

Najboljši kozmetični predmeti so:
da mlo 80 h, cream po 1 K, za olepšanje polti in telesa.
da ustna voda zobni prašek po 1 K, za gojitve zob in ust.
da lasna voda lasna po- mada po 1 K, za ohranitev in rast las.
Ti izdelki „Ada“, ki so obilno va- rovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Mr. Ph. Mardetschlager, komik
J. Svobode naslednik
v Ljubljani.
Medemotke na „Aldo“ savačajta.
Kupujte zapno te domače izdelke.

Ta lekarna obstoji že nad 300 let.

Avg. Agnola
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zroal, šip, ko- zaroev, vrčkov itd.
Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Hotel

na Notranjskem se odda sposobnemu natakarju, oženjenemu brez otrok ali pa z odraslimi otroki na račun. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

2306-1

Proda se takoj

3 lepe krave, 1 bik (2letni), 1 telica (polletna), vsi čiste pingavske pasme, radi opustitve govedoreje pri Ivanu Müllerju star. v Zagorju ob Savi.

Praktikant

Hrvat, rimokatolik, z zvršeno III. re- alko, išče mesta v kaki boljši trgo- vni manufakturne ali špecerijske stroke, kjer bi mogel imeti stanovanje in hrano, in da bi lahko posejal trgo- vsko šolo. 2262-3
Več v uprav. „Slov. Naroda“.

Starejši vrtnar

oženjen, brez otrok, dobro vaje oskr- bovanja sadnega drevja, vrtnic, cvetic in sočivja, z dolgoletnimi izpričevaji, bi svoje sedanje mesto rad premenil do 1. avgusta. Šel bi na večje vr- tinarstvo, prav rad na deželo za viš- jega vrtnarja. 2278-2
Cenjeni dopisi se prosijo pod „Vrtnar“ Selenburgove ulice št. 1 v Ljubljani.

stanovanj za letovičarje

s hrano ali brez hrane se odda pri Kolencu, Goricih, pošta Med- vode na Gorenjskem 2238-2
Na razpolago je tudi ledenica.

Rake

lepe, v različnih vrstah, razpošilja po povzetju 2308-1
Janez Hribar, Grosuplje.

Veliko zalogo gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komadi; plošče od K 1.80 naprej pri- poročila

FR. P. ZAJEC, urar
2991 Ljubljana, S. tri trg 26. 2

Počitnice na Gorenjskem!

V prijaznem Selu pri Žirovnici, 10 minut hoda od postajališča Žirov- nica se odda na posestvu spodaj podpisanih še nekaj

stanovanj.

Zdrava solnčna lega, senčnat vrt, dobra domača kuhinja, pristna vina, izleti na vse strani.
Kopel topla in mrzla v hiši, vo- zovi na razpolago. 2309-1
M. Jegličevi nasledniki.

Ant. Bajec

nmetni in trg. vrtnar
v Ljubljani
Karlovka cesta šte. 2.
Največja izbira vsakovrstnih sadik, listne in cvetoče rastline, vrtnice, zimotrjne cvetlice (perene), lepe cvetoče grmovje, različne konifere (ciprese), velika izbira lepih rastlin za balkone in okna.
Priporočila se za nasaditve parkov in vrtov. — Trgovina s cveticami.
Izvrševanje šepkov, vencev t. t. d.
Okusno delo in zmerno cene. 27
:: Zunanja naročila točno. ::

Neskonjen uradnik išče dve
mirni
nemeblirani sobi
ali enako stanovanje, če mogoče
v bližini II. drž. gimnazije, to je
na Poljanah. 2300-2
Ponudbe pod „uradnik“ na
upravnishvo „Slov. Naroda“.

Za novembrov termin se odda
stanovanje
na Miklošičevi cesti št. 6, I. nad-
stropje. Stanovanje obstoji iz 3 sob,
predsobe in pritliklin. 2280-2
Več se izve tam.

Učiteljica sprejme med po-
čitnicami
inštrukcije

Tozadevne ponudbe naj se bla-
govolijo poslati pod „inštrukcija“
poste restante Ljubljana. 2332-1

!Sprejme se takoj
tapetniški pomočnik
in 2342-1
vajenec.

Dragotin Puc, tapetniški mojster.
Ljubljana, Marije Terezije cesta.

Restavracija Rožna dolina
v 2330
Rožni dolini pri Ljubljani
toči

budjeviško pivo
prazdroj
20 vin. pol litra.

Gostilna s trgovino
mešanega blaga se sprejme v najem.
Ponudbe pod „Gostilna“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 2268-3

**Ceno češko
posteljno perje!**
5 kg novega skubljenega
K 12—, belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—,
K 36—. Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachscl, Lobes 35.
pri Pliznu na Češkem. 2173 3

Valec 2340-1
vinske krize
priporoča
nova vinska klet
Ljubljana, Šelenburgove ul. 6
fini teran
liter po
48vin.

Najcenejši vir
za 2338-1
**kopalne obleke
plašče
avbe
črevlje
rjuhe
rokavice
hlače**
v modni trgovini P. Magdlič,
Ljubljana, Prešernove ulice št. 7.

Uradno dovoljena
do 15 let obstojča
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodke ulice št. 6 2312
Išče nujno: 4 gospodinj, samostojne
kuharice (brez gospe v hiši) 30-40 kron
plače; kuharice na deželo in letovišče (ku-
hinjsko dekle), prodajalko v kopališče,
pestanje, hišne in bone, več deklic za
vse; kočijaž za fino mestno hišo; postiljon
za Gorenjsko itd. itd. — Priporoča se:
preprosti Francozinji (Švicarici) sedaj v
Ljubljani v službi, moralni in ki imata radi
otroke; hotelska hišna, blagajničarka v
točilnico in kavarno; natakarica na račun
z letnimi izpriševili.
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.
Zunanjim dopisom je priložiti znakom za odgovor.
Prosi se za natančni naslov.

Poštenemu načelu, da svoja

OBUVALA

prodajamo po strogo stalnih, brezkonkurenčno nizkih cenah, ki so vtisnjene v vsak par, se ima zahvaliti
naša firma za nedosežni renomé!

Elegantna priložnost!

Priporočamo nastopno označene vrste:

Odlična kakovost!

Moški štifletni, močno delani . . .	fl. 3-50	Damski salonski čevlji iz črnega usnja	fl. 1-50
Moški štifletni, iz prav dobre kozlo- vine, jako ceno	„ 4-60	Damski polčevlji, chevreau, lahki in solidno delani	„ 3-75
Moški črevlji na trakove, pripravi za trpež	„ 3-75	Damski čevlji na trakove iz stanovit- nega črnega usnja	„ 3-25
Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine	„ 4-75	Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika	„ 3-40
Moški čevlji na trakove, usnje la box- calf, orig. Goodyear šivani	„ 6-25	Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami	„ 4-25
Moški čevlji na trakove, usnje la box- calf, Amerikan-Style	„ 7-50	Damski čevlji na trak. iz velf. box-calf, eleg. prom. čevlji, Goodyear šivani	„ 5-75
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja	„ 3-—	Damski čevlji na trakove iz najfinej- šega chevreau, Goodyear šivani	„ 6-—
Moški drilasti polčevlji, z usnjem ob- šiti, črni, rjavi in sivi	„ 1-10	Damski čevlji na gumbce, iz izvrstnega črnega usnja	„ 3-40
Isti za dame	„ 1-—	Damski čevlji iz la chevreau, Goody- ear šivani, prav elegantni	„ 6-—

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje deškega, otroškega in dekliškega blaga najboljše kakovosti po izredno zmernih cenah.

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

Zastopnica: JOSIPINA HERRISCH v LJUBLJANI, Stritarjeve (Špitalske) ulice št. 9.

1371-5

Davka prosto posojilo iz leta 1908 c. kr. državnega glavnega in rezidenčnega mesta Dunaja v skupnem imenskem znesku
kron 360,000.000

Vračljivo v imenski vrednosti v najpozneje 90 letih.
Ojačeno odplačanje ali vesoljna odpoved do leta 1919 izključena.

C. kr. državno glavno in rezidenčno mesto Dunaj je na podlagi sklepa občinskega sveta od 10. januarja 1908 št. 8, po nižjeavstrijskem deželnem zakonu od 12. junija 1908 (dež. zak. št. 103) bilo pooblaščen, najeti posojilo, ki se ima obrestovati z največ štirimi od sto in odplačati v najpozneje 90 letih in ki ne sme presegati nominalne višočine 360,000.000— K z zakonom od 2. avgusta 1892 (drž. zak. št. 126) določene vrednosti.

S posojilom se izpopolnijo mestne plinarice, elektrarnice, oskrbe se vodovodi, kanaliziranje in druga občinska podjetja in dobrotelne naprave. Od skupnega zneska tega posojila c. kr. državnega glavnega in rezidenčnega mesta Dunaja se na podlagi sklepa obč. sveta od 23. junija 1908 št. 9500, izda kot prva delna emisija nominalni znesek

kron 200,000.000—

Ta posojilni delni znesek se obrestuje po štiri odstotke na leto in se bode najkasneje v 90 letih od leta 1908 naprej po imenski vrednosti vračalo z letnimi izžrebanji po razmerju vračilnega načrta, natisnjene na zadolžnicah. Dunajsko mesto si pa pridržuje pravico od l. 1919 naprej izžrebanja ojačiti ali pa vse še ne izžrebane zadolžnice z najmanj trimesečnim rokom odpovedati za kak kuponski plačilni rok. — Od zadolžnic, začasnih listov in kuponov tega posojila ni plačevati nikakršne kolkovine in neposrednih pristojbin.

Obresti in glavnice tega posojila se lastnikom zadolžnic izplačajo brez vsakega odbitka in vsakega sedanega ali bodočega avstrijskega davka. Dunajska občina se je s sklepom občinskega sveta od 23. junija 1908 št. 9500, zavezala, da bo sama plačala vse take davke, zlasti pa še rentni davek.

Glasom zakona od 29. junija 1908 (drž. zak. št. 119) se lahko porabijo zadolžnice tega posojila za dobičkanosno nalaganje glavnice ustanov, pod javnim nadzorstvom stoječih zavodov, poštahranilnišnega urada, dalje pupilarnih, fidejkomisnih in depozitnih denarjev in po borznem kurzu, vendar ne čez imensko vrednost za službene in kupcijske jamščine.

Te zadolžnice so opremljene s polletnimi, 1. junija in 1. decembra vsakega leta plačljivimi kuponi.

Izžrebanja se bodo vršila 1. decembra vsakega leta javno in pod notarskim poverjenjem, in sicer prvokrat dne 1. decembra 1908.

Čim nastopi vračilni termin, prestane vsako nadaljnje obrestovanje zapadlih zadolžnic; pri izplačanju se bodo torej manjkajoči in šele po tej dobi zapadli kuponi odšteli od glavnice zneska.

Plačevali se bodo obrestni kuponi, dalje izžrebane in znabiti odpovedane zadolžnice po v zadolžnicah označenih zneskih, in sicer na Dunaju:

- » Dunajskem bančnem društvu,
- » Nižjeavstrijski eskomptni bank,
- » banki „Union“ in
- » Centralni hranilnici občine Dunaj.

Za varnost tega posojilnega delnega zneska jamči c. kr. državno glavno in rezidenčno mesto Dunaj s svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Občinsko premoženje mesta Dunaj je znašalo koncem leta 1906 (inventar za l. 1907 še ni izdan) brez ozira na posojilne dolgeve K 853,381.488-49.

Na Dunaju, meseca julija 1908.

Za občino Dunaj:

Mestni svetnik:
K. Hallmann s. r.

Župan:
Dr. Karel Lueger s. r.

Mestni svetnik:
Josip Rauer s. r.

Od prve delne emisije nominale K 200,000.000—, ki se izda glasom predstoječega prospekta, se za subskripcijo razpisuje nominalni znesek

kron 150,000.000—

davka prostega 4% posojila c. kr. državnega glavnega in rezidenčnega mesta Dnnaja iz leta 1908.

Subskripcija se bo vršila

v sredo, dne 8. julija 1908

- na Dunaju pri C. kr. priv. avstrijskem kreditnem zavodu za trgovino in obrt,
- » Anglo-Avstrijski banki,
- » Dunajskem bančnem društvu,
- » C. kr. priv. splošnem avstrijskem Zemljiškokreditnem zavodu,

- » Nižjeavstrijski eskomptni družbi in nje bančnih in menjalniških poslovalnicah.
- » C. kr. priv. avstrijski Länderbanki,
- » banki „Union“ in
- » Centralni hranilnici občine Dunaj.

v Ljubljani pri podružnici C. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

dalje pri podružnicah Anglo-Avstrijske banke, Dunajskega bančnega društva, C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt, C. kr. priv. avstr. Länderbanke v Gradcu in Pragi, banke „Union“ v Trstu med uradnimi urami, običajnimi pri vsaki teh poslovalnic in po nastopnih pogojih:

1. Subskripcijska cena znaša: a) za vezane komade, to je za taka znamovanja, glede katerih se znamenjalec zaveže, dodeljene mu in po terminih vplačane kose do 1. aprila 1909 pustiti na znamenjalnici 96-35%; b) za vsa druga znamovanja 96-50%.

Poleg subskripcijskega zneska je plačati 4% kosovne obresti od 1. junija t. l. naprej do dne vplačila. Efektni obratni davek nosi znamovalec.

2. Subskripcija se vrši z zato določenimi prijavnimi obrazci, ki se na gori imenovanih mestih dobivajo brezplačno. Vsakemu subskripcijskemu mestu je pridržana pravica, da po svojem preudarku določi visokost zneska vsake posamezne dodelitve.

3. Pri subskripciji je položiti jamščino s 5% znamenovanega nominalnega zneska ali v gotovini ali pa v takih po dnevnem kurzu preračunjenih efekti, ki jih dotično subskripcijsko mesto smatra za dopustne.

4. Dodeljenje bo po sklepu subskripcije čimprej mogoče, o čemer se znamenovalci obveste.

5. Dodeljene založnice oziroma začasne liste mora znamenovalec vplačati od 15. julija t. l., do najpozneje 31. avgusta t. l. Po popolnem odjemu se založena jamščina zaračuni oziroma vrne.

6. Prijave na določene oddelke se morejo vpoštevati samo toliko, kolikor se zdi dopustno po preudarku znamenovalnice.

7. Dviginiti se mora listina tam, kjer se je priznavovala.

Na Dunaju, 1908.

Anglo-avstrijska banka.
C. kr. priv. avstr. kreditni zavod za trgovino in obrt.

C. kr. priv. splošni avstrijski Zemljiškokreditni zavod.
Nižjeavstrijska eskomptna družba.
C. kr. priv. avstr. Länderbanka.

Dunajsko bančno društvo.
Banka „Union“.

PATETNE

vseh dežela izposluje in inkoričena
M. GELBHAUS 4977-31
intenziv in zaprisožen patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti o. kr. patentnemu uradu.

Pošljite

1 K

znanstven. Za to dobite 3 el. in 12 vzorcev K 340, 28 vzorcev K 80 h poleg najnovejšega ilustriranega cenovnika na vodilo za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 90 h naprej. V zalogi so vse kurioziteti, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. Najcenejše in direktno se kupi le na pisarno naročilo. Diskretna pošiljatev.
H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.
Dunaj, IX. 5, Nussdorferstrasse 3-10. 836-18

Zdravilišče in vodno lečišče

Prospekte pošilja zastoj
dr. Rud. Wackenreiter
zdrav. vodja in zakupnik kopališča.

Postaja c. kr. drž. železnic, 1 1/2 ure od Ljubljane
Vse vodno zdravljenje (sistem Priesnitzov in Kneippov, solne kopeli, ogljikovo kisle in električne kopeli, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža, zdravilna gimnastika in elektroterapija).
Zmerne cene.
Odperto od 15. maja do 15. oktobra.

Fr. P. Zajec Ljubljana
Starl trg 26

Ceniki za optično blago in separati ceniki ur in zlatnine se razpošiljajo franco.

priloga
svoj dobro urejeni
:: optični zavod ::
kakor razna očala,
ščipalce daljnogleda
toplomerje, zrako-
merje itd. — Očala in
ščipalce se napravijo na-
tančno po zdravniškem
receptu. 27

Velika zaloga
raznih
žepnih in stenskih
ur
zlatnine in srebrnine.

Oblastveno varovano!

„Hygienicus“

senzacionalna iznajdba, ki daje oblačilnemu blagu izgledanje novega.
Neutrpljivo za namizno, posteljno, toaletno perilo, bele (ne škrobljene) srajce, bluze, nevestinske opreme, v traže, zastorje, čipke, pajčolane itd.
„Hygienicus“ dela perilo konsistentno in izredno voljno kakor žamet, pavolniti blagom pa daje izgledanje holandskega platna. Vedno enako velikega učinka za vse tkanine: platnene pavolnate, volnate ali svilene.
: Razkuževalo : 2 47-6
Dobiva se v vseh špecerijskih, kolonijalnih, drogerijskih in podobnih trgovinah
L. CHIOZZA & COMP., CERVINJAN, PALMORSKO.
Varstvena znamka.

Saj še obupam

pravi marsikakšni bolnik, ko se zjutraj zbudi iz nemirnega spanja, in zakaj? Ker je že brez uspeha rabil zdravlila, razna zdravljenja, kopeli, masaže in druge zdravilne načine, in misli, da zanj ni več pomoči, da je obsojen, da nosi to brezupno stanje svoj živ dan. Da se v tem oziru jako motijo, to dokazujejo veliki uspehi, ki so se v zadnjih letih dosegli s patentiranim in od največjih profesorjev tukaj in v inozemstvu preizkušenim **električnim životnim aparatom**

Elektro-Vitalizer

zlasti za nervoznost, nevtrastenje, revmatizem, bolečine v krčku in v glavi, zločedne in črvesne težkoče, slabost srca, ohromelost in slabost vseh vrst
Prav radi vsakemu bolniku, ki nas obišče v naši ordinaciji, o tej izvrstni zdravilni metodi brezplačno damo pojasnila. Če pa to ni mogoče, pa zadostuje, da se pošlje ta inserat na našo ordinacijo, nakar nemudoma pošljemo gratis in franco svojo 64 strani obsežno in s mnogimi ilustracijami opremljeno

brezplačno knjigo

razpravo o moderni elektroterapiji.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Neuer Markt 14 I. nad. tr. odd. 61.

Kupon za brezplačno knjigo. 4./VII. 1908.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14 I., odd. 61.

Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni elektroterapiji“ gratis in franco pod zaprto kuverto.

Ime: _____

Naslov: _____

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišar naročila se izvršujejo točno in po niski ceni. Vse mere se skrbno izmerijo in samsenjuje. — Pri sušarjih naročilih naj se blagovni vzorec vpiše.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovci in živinorejci.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, ovetje, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvešila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumana in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Ubištev. — Unice. oddaja strupov.

za živinorejce

posebno pripravljeno: grenka sol, dvojna sol, soliter, enojan, kolmož, krmlino apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno

drogerija

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

skupuje po najvišji ceni razna zelišča (ruže), ovetje, korenine, esence, skorje itd. itd.

Ostanovljeno leta 1845.

Edini zavod

v Ljubljani

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje suknja

na par

JOS. REICH

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Selenburgove ulice šte. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Slaščičarna in kavarna

R. Kirbisch

Ljubljana, Kongresni trg

priloga

vsak dan svežo

ledeno kavo
in
sladoled.

Najcenejše solnčnike in dežnike

domačega izdelka priloga

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Prod. št. 19, Starl trg 4,

Prešernove ulice 4.

Pozor p. n. gg. gostilničarji in zasebniki!

Vinska trgovina

ALOJZIJA ZAJCA

.. v Spodnji Šiški pri Ljubljani ..

ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslav. vinskih gorja kakor: dolenski cviček iz Gadove peti in iz Drenove, bizeljec, sromeljan, in druga štajerska, hrvaška, istrska in goriska vina. 1537-27

Cene zmerne! Postrežba solidna in točna! Vzorec na razpolago!

Najkrajša in naicenejša pot V AMERIKO

s modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga

Red Star Line
Reda snesda *

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne. 20-27

Naši parniki vozijo tudi na mesec po vožkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odalej 26
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tislerju“.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3

priloga naslednja dela:

IV. Cankar: Aleš iz Razora.

Ta povest iz narodnega življenja je vezanimiva in spada med najboljša dela tega pisatelja. Broš. K 1-50, vez. K 2-50; po pošti 80 v več.

Ivan Lah: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojak, kmetskih vstaj, reformacije in renesance. Broš. K 1-70, vez. K 2-70, po pošti 20 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki se je s svojimi deli slovenskemu občinstvu tako priljubil, kakor samo malo drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri Kozjak. Spomini starega Slovenca. 3. Domen. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec. Grad Rojini. Kloštrski žolnir. 5. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin kmečkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin. Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Erasmus Tatenbach. 8. Svet in sad. 9. Doktor Zober. 10. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer. Veronika Deseniška i. dr. Vsak zvezek velja broširan K 1-20, vezan 2 K, po pošti 20 v več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.

II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 vin. več. III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v več. Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedovalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na odru najvišje uspehe. Vse čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko - Doksov: Pesmi.

V najlepši molki dobi umrli Jesenko je bil volenadarjen pesnik, a bil je pri tem skromen slovec, ki sase ni delal reklame. Njegove pesmi, priobčene v raznih listih, so vzbujale obdno pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čisti dobiček namenjen množični nepraskrbljeni rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez. izvod velja 3 K, s pošto 20 v več.

Ljubljanski Zvon.

Tega prvega in najodličnejšega slovenskega literarnega časopisa je dobili še naslednje letnike: 1901, 1902, 19 3, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja broširan K 9-20.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znamenito vlogo. 2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v več.

Koristka.

Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času. Broš. 80 v, po pošti 20 v več.

H. Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom.

Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva zvezka. Broš. oba K 4 60, po pošti 40 v več.

Zbirka znamenitih povesti.

Štiri ruske slike.

Cena 60 v, s pošto 70 v. Ta knjižica obsega štiri svetovnoslavnih povesti, ki so jih spisal Gorkij, Čehov in Turgenjev.

Novi obrtni red.

Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,

ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar, vsak vinotrase in vsak vinogradnik. Cena 70 v, s pošto 80 v.

Uzorna pravila

za obrtne zdruge. Cena 50 v, s pošto 60 v.

Uzorna pravila

za pomočniške zbornice. Cena 80 v, s pošto 40 v.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
Specialna tvernila za gorilne motorje.
Originalni motorji „Otto“
 v svoji 1480 39
 z napravo za sesalni plin
 za kurjenje s rjavim premogom, fu-
 žinskim ali plinovitim koksom, kauna-
 sitom ali ogljem.
 Gospodarsko najbolj primerna
 obratna moč novega časa!
 Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
 bencin, bencol, petrolin, karbonol.
 Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.

Kdor Odol rabi vztrajno
 vsak dan, po dandanaš-
 njem stanju znanosti, kar
 najbolje neguje zobe in
 usta.

1892-12

Dvoje
stanovanj
 obstoječih eno iz dveh in eno iz treh
 sob se odda takoj ali za avgustov
 termin v hiši Pred Prulami št. 23
 v Ljubljani. 2337-1

Prodajalko
 tudi začetnico, pošteno in mlado,
 sprotno takoj Anton Smerke, pek
 na Rimeki cesti, Ljubljana. 2305 2

Dvokolesno 2315-2
motorno kolo
 popolnoma v dobrem stanju, skoro
 novo, se proda pri lastniku Ivanu
 Trillerju, ključavničarju na Bledu.

Krasno
BLUZE 53
 največja izbira v svili in drugem
 modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
In otročje obleke
 priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
 por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Dobre ideje, prostorna
prodajalna

s mešanim blagom na lepem pro-
 storu v Ljubljani ter poleg spadajoče
 stanovanje

z sebo, kuhinjo, kletjo in drvar-
 nico in 25-30 m² vrta za ze-
 lenjave se takoj ali za avgustov
 termin odda. Najemnine 500 K.

Pozive se na Opekarski cesti,
 Veliki strdom št. 9. pri Alojziju
 Večanju v Ljubljani. 2334-1

Izšla je povest :: ::

Čez trnje
do sreče.

:: :: :: spisal M. Senčar :: :: ::

Izhajajoč v podlistku „Slovenskega
 Naroda“ je ta povest vzbujala naj-
 večje zanimanje zaradi svojega
 nad vse interesantnega dejanja.
 Snov te povesti je zajeta iz res-
 ničnega življenja, povest je spi-
 sana po resničnem dogodku in
 sicer tako, da človek ne more
 knjige deti iz rok, dokler je ni
 :: :: :: prečitil. :: :: ::

Cena K 120, s pošto 20 v. več.

:: :: :: Dobiva se v :: :: ::

„NARODNI KNJIGARNI“
 :: Jurčičev trg št. 3. ::

Za obrtne
zadruge.

Obrtne zadruge, ki morajo
 svoja pravila premeniti in jih
 spraviti v soglasje z novim
 obrtnim redom, dobivajo od
 ministrstva prirejena

vzorna
 pravila za obrtne zadruge
 (izvod 50 v., s pošto 15 v. več.)

vzorna
 pravila za pomočniške zbornice
 (izvod 20 v., s pošto 15 v. več.)

v „Narodni knjigarni“
 v Ljubljani.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
 Ljubljana, Rimska cesta št. 11
 priporoča svojo bogato zalogo novih
 in že rahlih 23-27
VOZOV.

Kopalno perilo

zaradi pozne sezone in velike zaloge
 2301 8 **20 odstotkov ceneje.**

C. J. Hamann, Mestni trg št. 8,
 Ljubljana.

Št. 20899.

2327-1

Razglas.

Glasom sklepa občinskega sveta z dne 5. junija t. l., je naproda
 ob Dunajski cesti

15 stavbnih parcel
bivšega vojnogerarskega posestva.

Natančneje se izve pri mestnem gospodarskem uradu ob obi-
 čajnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
 dne 21. junija 1908.

Velika serijska prodaja!

60% nižje cene za vse poletne predmete n. pr.: damske ba-
 tistne in svilnate obleke, svetle obleke, piketasta in platnena
 krila ter čipkaste in batistaste bluze.
 Moške in deške listrove in pralne obleke in lahke obleke
 iz poletnega blaga.

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIČ
 v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
 Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,
 c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Ce-
 lovec, Praga.

7-07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
 suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
 Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec,
 Praga.

11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
 Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
 drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
 rožčico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
 suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
 Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
 drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
 rožčico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Gro-
 suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
 Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec,
 Praga.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
 senice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž.
 žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez
 Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
 7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
 2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
 10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo
 ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.

6-56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
 žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.
 8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
 Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage,
 Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico
 in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
 Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka
 juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez
 Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž.
 žel., Jesenic.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca,
 Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.
 8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
 Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
 žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Pod-
 rožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel.,
 Jesenic.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
 lovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta
 drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
 10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika
 6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
 9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo
 ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
 evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Otvoritev špecerijske trgovine.

Dovoljujeva si slav. občinstvu najvljudneje naznaniti, da
 bodeva v hiši gosp. Fr. Fabijana
 na Vodnikovem trgu št. 2 v Ljubljani
 v popolnoma prenovljenih prostorih, otvorila s 6. julijem t. l.

TRGOVINO

: s špecerijskim in mešanim blagom :

Dolgoletna praksa pri najuglednejših ljubljanskih trvdkah je gotovo
 dobro zagotovilo, da nama bode mogoče slav. občinstvu v vsakem oziru
 kar najboljše postreči.
 Slavno občinstvo zagotavlja, da bodeva vodila trgovino na najso-
 lidnejši podlagi ter si bodeva potrudila na ta način pridobiti zaupanje cenj.
 odjemalcev. — Priporočava se za mnogobrojen obisk in naročila, bilježiva
 z odličnim spoštovanjem

Berjak & Šober.

2326-1

Za dame Elegantne klobuke **Za otroke**
 najnovejše pariške in dunajske modele

2321-1

priporoča

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21
 modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filljalka v Kranju, Glavni trg.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 323 milijonov kron.

489 6

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje.

	meseca junija 1908	od 1 januarja 1908
Vložilo se je ponudb	1563	9789
za zavarovano vsoto	K 12,308.528-16	K 78,439.155-21
Izgotovljenih polic je bilo	1366	8355
za zavarovano vsoto	K 10,265.207-49	K 67,729.878-52
Naznanjene škode znašajo	K 523.896-41	K 4,811.878-49

Kavarna „Ilirija“

Kolodvorske ulice št. 22 v Ljubljani.

P. n. slav. občinstvu vljudno naznam, da sem prevzel s
 današnjim dnem na novo urejeno

kavarno „ILIRIJA“

katero bodem vodil kakor doslej nadalje, in se bodem potrudil —
 z ozirom na svoje dolgoletno poslovanje v tej stroki — povsem
 zadostiti vsem zahtevam in željam slav. občinstva. 2322-1

V kavarni so na razpolago dva izvrstna biljarda (tvrda
 Seifert), posebna igralna soba, kakor tudi vsi domači in tuji
 politični in ilustrirani časopisi.

Izborne pijače, likerji, čaj, kava itd., vina v buteljkah
 vseh vrst — postrežba točna.

Vsem svojim dosedanjim gostom se tem potom za izkazano
 mi zaupanje kot plačilni marker zahvaljujem, ter prosim, da mi
 to zaupanje ohranijo tudi naprej.

Za mnogobrojen obisk se vljudno priporoča

Stevo Miholič, poslovođa.

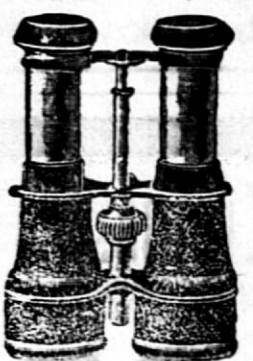
Trgovski prostori

z opravo za trgovino z mešaním blagom se oddajo za daljšo dobo takej v majem. Trgovina je najstarejša in v obsežni okolici prav dobro poznana ter ima velik promet. 2176-5

Kje, pove iz prijaznosti posredovalnica Slovenskega trgovskega društva „Merkur“.

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Pod trančo št. 1 priporoča 27

vse v svoje stroke spadajoče predmete po zelo nizkih cenah.

Poprave točno in ceno.

Vnanja naročila z obratno pošto.

Popolnoma zastonj!!

5000 ur z verižicami.

Povodom cesarskega jubileja in zaradi reklame za naše novo izdelane jubilejske ure z razširjanjem ilustriranega kataloga, dobi lahko vsako tako velefino novo srebrno remontoarko na sidro z oklošno verižico zastonj. — Pošljite torej svoj naslov in pridenite mu eno krono (tudi v pisemskih znamkah) za poštino in stroške na Uhren-Exporthaus „Famos“ na Dunaju, XVI/2 poštini predal 148. Po povzetju stane K 170. 933-6

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Klobuke čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Za dobiček in proti izgubi.

Informacije iz vseh krajev tuzemstva in inozemstva, tudi brzojavno, v malo urah. Pojasnila o pravnih nasprotitkih, njih premoženjskih razmerah in rubličnosti. — Preskrbljenje agentov in zastopnikov. — Kreditna kontrola, strokovna poročila, prevodi v vse in iz vseh jezikov, preskrbljenje vseh trgovskih agend. — Inkaso starih dolgov brez provizije, opominjanje in inkaso tekočih knjižnih in kupčijskih terjatev, predelava za vložitve tožba in izročitev spretnim odvetnikom, zlasti v inozemstvu. — Intervencije med dolžniki in upniki, posredovanje odplačanja dolga na obroke. — Razpisovanja. — Preskrbljenje poštenih denarnih virov. — Prevzemanje knjigovodstva. — Preskrbljenje naslovov vseh poklicev v tu in inozemstvu. Izdelane tudi že kar za odposlanje po pošti, prevzemanje pisarskih del na stroj tudi po stenogramih, raznošitve Prospekt št 15 in proračuni zastonj od mednarodnega zveznega društva „Creditreform“, Gradec, Haydngasse 10. 303 poslovalnice. 1765 uradnikov 95.000 članov. 2024-2

Vodovodi

kanalizacije, kopalniške naprave

Inženir - hidrotekt

8064-72

Konrad Lochnik, Ljubljana

Boschevove ulice šte. 4.

Brzojavi: Lochnik-Ljubljana.

Zapomni si, prinesi mi moraš samo „Ottoman“

e garetni papir ali stročnice, in naj te ne motijo

slične ponaredbe slabe kakovosti! III 191-4

BYROLIN

oreme, mila, puder, neprekosljivo in neuprljivo proti raskavi koži, lahkim ranam na koži, opeklinam, ranam, odrgnjenju nog in vsem zaradi napora od športa, vročine, prahu, potu itd. nastalim kožnim bolečinam. Izpričevala prvih zdravniških kapacitet. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in naravnost pri tvornicah Dr. Graf & Co., Dunaj VI/I, Koperniksg. 10,

Kinematograf „Edison“

Dunajska cesta

nasproti kavarne „Evropa“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

2313

Slivovka

tropinovec

1296-25

kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana

Sp. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ETERNIT-TOVARNA LUDEVITA HATSCHKE LINZ, VOCKLABRUCK DUNAJ, BUDIMPEŠTA NYERGES-UDFALU

Glavno zastopstvo za južno deželo:

Portlandcementne tvornice delniška družba Dovje, Trst

Vprašanja na založnika Teodorja Kerna, krovec in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovodi, kleparska in krovka dela iz različnega blaga. 1844-4

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ma po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

45-76

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 41.335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica nase države

z varstvom slovensko-narodno upravo.

Vsa pojma dajo:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrajne namene.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

priporoča svoje

Specialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.

757-19

Pečljivatve na dom sprojema restavracije gosp. R. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke, zarezano strešnike (sistem Marzola)

(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varno proti nevihti.)

Portland-cement najboljše vrste, peči, štedilnike in drugistavb. material.

1908 12

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

**Izvedbe vseh v bančno
poslovanje spadajočih
transakcij.**

J. C. MAYER Ljubljana, Stritarjeve ul.
Banka in menjalnica.
1841
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

**Zaloga suknenega lod-
nastega in manufaktur-
nega blaga.**

SVETOVNOSLAVNI
FERNET-BRANCA

tyrsko FRATELLI BRANCA v MILANO
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Največja
zaloga

Elegantne pomladanske novosti:

Otroške čevlje
Ameriške čevlje
Dokolenice (gamaše)
v največji izberi.

v izvrstnih ka-
kavostih po
zmernih cenah.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 4 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 4

Ceniki zastoj in poštnine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozarjam p. n. trgovce, žganjetoče kakor tudi gostilničarje na svojo veliko zalogo **esenc, rumove kompozicije, raznovrstnih čajev, konjakov, malage, Lacrimae Christi finega jamaškega ruma, pristne slivovke, brinjevca, tropinjevca in pa vseh vrst likerjev.**

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako množino po isti ceni kakor trdke iz nemških krajev ter jamčim za najboljši uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago sprejem na svoje stroške nazaj. 3675-21

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci.
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.

Salvator vinovica

Veliko ugodno in osvežujoče mazilo za razna prehlajenja, po naporni hoji, jahanju in drugih telesnih naporih. 1 žličica na čašo vode pomešana služi kot osvežujoče razkužno sredstvo za usta in grlo. Priporočeno se za umivanje glave, ker osvežuje in ojača živce in odstranjuje nevralgijske boli. Na sladkorju ali s vodo nekoliko kapljic vzeti, deluje izvrstno pri raznih bolih želodca.

Cena 1 K. Cena 1 K.

S. Mittelbach

lekarna in drogerija pri Salvatorju v Zagrebu, Jelačićev trg št. 2.
Glavno skladišče za Ljubljano

Josip Mayr II 5 1550

lekarnar v Ljubljani.

858 38

Velika zaloga oblek za gospode in dečke. delavnica za izdelovanje oblek po meri.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene. Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg št. 3.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Subskripcija

na 2500 delnic četrte izdaje Ljublj. kreditne banke v Ljubljani po K 400 nominalne v skupnem znesku K 1.000.000

Redni občni zbor delničarjev z dne 6. marca 1907 je sklenil spremembo §-a 4. bančnih pravil in povišanje delniške glavnice od dosedanjih K 2.000.000— na K 3.000.000— z izdajanjem 2500 komadov novih polno vplačanih na imetnika se glasečih delnic po K 400— nominalne.

Obenem je pooblastil upravni svet, da razpiše zadevno subskripcijo kadar bo to smatral za nadaljni razvoj banke potrebnim. Ta sklep je odobrilo c. kr. ministrstvo notranjih zadev sporazumno s c. kr. finančnim ministrstvom z odlokom z dne 30. maja 1908 št. 12278.

§ 10. odd. 4 bančnih pravil predpisuje, da vloge na knjižice ne smejo presegati dvojnega zneska vplačanega delniškega kapitala. Ker pa znaša sedanje stanje vlog na knjižice že čez K 4.000.000— in nadalje z ozirom na bližajočo se otvoritev podružnice v Trstu je sklenil upravni svet razpisati subskripcijo v roku od 1. do 15. julija t. l. pod sledečimi pogoji:

Prednost do mladih delnic imajo imejtelji starih in pripada torej na vsaki 2 stari 1 nova delnica. Delnice, katerih ne prevzamejo dosedanja delničarji, se po izidu subskripcije dodelijo gg. subskribentom nedelnicarjem.

Ljubljanska kreditna banka vabi torej:

1.) Svoje dosedanje delničarje k subskripciji novih delnic za kurz K 430— za vsako novo delnico v nominalni vrednosti K 400— s pravico do dividende od 1. januarja 1909.

2.) Gg. subskribente nedelnicarje k subskripciji za kurz K 480— za vsako novo delnico s pravico do dividende od 1. januarja 1909

3.) Vpisovanje novih delnic se vrši s posebnim zglasilom od 1. julija do 15. julija t. l. proti predložitvi starih delnic brez kuponskih pol pri blagajnah centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Spljetu in Celovcu. Stare delnice se pri predložitvi precolekujejo in takoj vrnejo.

4.) Pri vpisovanju se mora položiti za vsako novo delnico K 130 od delničarjev, in K 180 od nedelnicarjev v gotovini.

5.) Drugi obrok v znesku K 150— za vsako delnico se mora plačati do 1. septembra t. l.

6.) Tretji obrok v znesku K 150— za vsako delnico se mora plačati do 1. novembra t. l.

V ostalem se prepušča vsakemu subskribentu prosto, da vplača tudi ves znesek naenkrat.

Vse zneske vplačane na nove delnice bode banka obrestovala po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vplačila do 31. dec. t. l.

O izvršenih vplačilih se izročijo gospodom subskribentom začasno potrdila in po 31. decembru 1908 popolni obračun.

Protivrnitvi vseh potrdil o izvršenih vplačilih se bodo izročile nove delnice gospodom delničarjem začetkom leta 1909.

V Ljubljani, dne 27. junija 1908.

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke.